

ΕΛΣΤΑΤ

Ετήσια Έκθεση Αξιολόγησης Στατιστικού Προγράμματος 2015

A. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στην παρούσα Ετήσια Έκθεση, η ΕΛΣΤΑΤ κάνει τον απολογισμό των δραστηριοτήτων της για το 2015. Εκτός από τις δραστηριότητες που αφορούν στις στατιστικές έρευνες και εργασίες, οι οποίες περιγράφονται στο Στατιστικό Πρόγραμμα Εργασιών του 2015, οι κατωτέρω Ενότητες αυτής της Ετήσιας Έκθεσης Αξιολόγησης περιέχουν, επίσης, πληροφορίες για τα μείζονα στατιστικά θέματα του 2015.

Όπως και κατά τα προηγούμενα χρόνια, η ΕΛΣΤΑΤ έδωσε και το 2015 έμφαση στους ακόλουθους τέσσερις (4) βασικούς άξονες:

- α) Βελτίωση και συνεχή διασφάλιση της ποιότητας και αξιοπιστίας των στατιστικών μέσω της πιστής εφαρμογής του ισχύοντος κάθε φορά ελληνικού και ευρωπαϊκού στατιστικού νομοθετικού πλαισίου για τις στατιστικές και ακολουθώντας τα υψηλότερα ευρωπαϊκά και διεθνή στατιστικά πρότυπα.
- β) Χρηστή διακυβέρνηση της Στατιστικής Υπηρεσίας, με συνεχή αναβάθμιση των διαδικασιών για την παραγωγή στατιστικών μέσω της εφαρμογής καθορισμένων και διαφανών κανόνων.
- γ) Ανταπόκριση στις ανάγκες των χρηστών, καθώς και συνεργασία με άλλους παραγωγούς στατιστικών δεδομένων, με σκοπό τη βελτίωση των στατιστικών.
- δ) Εντατικοποίηση της συνεργασίας και ανάληψης δράσεων μέσα στην ευρωπαϊκή και διεθνή στατιστική κοινότητα.

Η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε το 2015 τις ενέργειές της για τη διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών της και τη διατήρηση της εμπιστοσύνης των χρηστών σε αυτές, μέσω της πιστής εφαρμογής του ελληνικού και του ευρωπαϊκού στατιστικού νομοθετικού πλαισίου. Στις ανωτέρω ενέργειες συμπεριλαμβάνονται αυτές που έγιναν στο πλαίσιο υλοποίησης του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (Joint Overall Statistical Greek Action Plan – JOSGAP). Η πλήρης εφαρμογή από την Ελληνική Κυβέρνηση της Δέσμευσης για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές που υπογράφηκε το 2012, ιδίως σε θέματα εξασφάλισης στην ΕΛΣΤΑΤ επαρκών και σταθερών πόρων για την παραγωγή των στατιστικών και πρόσβασής της σε διοικητικά δεδομένα, θα είχε διευκολύνει τη διασφάλιση και περαιτέρω βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών.

Στα σημαντικά γεγονότα του 2015 για την ΕΛΣΤΑΤ περιλαμβάνονται: α) η εφαρμογή του νέου Ευρωπαϊκού Συστήματος Λογαριασμών ESA 2010 και η δημοσιοποίηση των αναθεωρημένων αποτελεσμάτων τον Οκτώβριο και τον Νοέμβριο του 2015, β) η δημοσίευση αναθεωρημένων Στατιστικών Εξωτερικού Εμπορίου για την περίοδο 2002 – 2014, γ) η ολοκλήρωση του βασικού σταδίου πιστοποίησης όλων των Εθνικών Αρχών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ), οι οποίες αναπτύσσουν, παράγουν και διαχέουν Ευρωπαϊκές Στατιστικές και δ) η αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης της ΕΛΣΤΑΤ. Στα σημαντικά γεγονότα του 2015 στο Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα μπορούν να αναφερθούν ο καθορισμός και η έναρξη υλοποίησης των υποστηρικτικών έργων του Οράματος 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ), το οποίο αποσκοπεί στον εκσυγχρονισμό του ΕΣΣ και η τροποποίηση του Κανονισμού 223/2009 για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές.

B. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑΣ ΤΩΝ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ

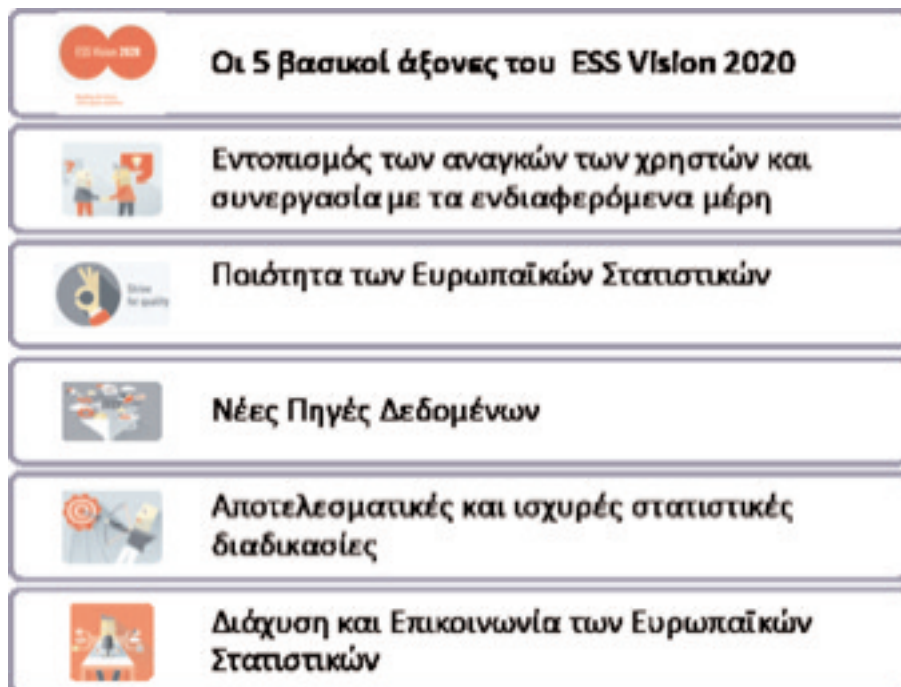
1. Το Όραμα 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος

Το Όραμα 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESS Vision 2020) αναπτύχθηκε από την ανάγκη εκσυγχρονισμού του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ΕΣΣ). Συμφωνήθηκε τον Μάιο του 2014 από την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (European Sta-

tistical System Committee – ESSC) ως το κατευθυντήριο πλαίσιο ανάπτυξης του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος μέχρι το 2020.

Οι πέντε (5) βασικοί άξονες του Οράματος 2020 του ΕΣΣ παρουσιάζονται στο Πλαίσιο 1.

Πλαίσιο 1: Οι πέντε (5) βασικοί άξονες του Οράματος 2020 του ΕΣΣ

Πηγή: Eurostat.

Για την εφαρμογή του Οράματος 2020 του ΕΣΣ έχουν προσδιορισθεί οκτώ (8) κοινά έργα (ESS VIPs), τα οποία αποτελούν το χαρτοφυλάκιο (portfolio) του Οράματος⁽¹⁾. Τον Φεβρουάριο του 2015 η Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος ενέκρινε το αρχικό χαρτοφυλάκιο έργων, το οποίο περιλαμβάνει τα ακόλουθα έργα:

- SIMSTAT and REDESIGN (Single Market STATistics and Redesign of Intrastat)
- ESBRS (European System of interoperable Business Registers)
- VALIDATION (Common Data VALIDATION Policy)
- ADMIN (ADMINistrative data sources)
- ESDEN (European Statistical Data Exchange Network)
- SERV (shared SERVices)
- DIGICOM (/UA/IPROD) (DIGItal COMMunication, User Analytics and Innovative Products)
- BIGD (BIG Data)

Η Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος συμφώνησε, επίσης, ότι υπάρχει ανάγκη ύπαρξης προόδου σε δραστηριότητες για την εφαρμογή του Οράματος που περιλαμβάνονται σε έναν αριθμό υποστηρικτικών πλαισίων (supporting frameworks) και καλύπτουν περαιτέρω εργασία σε θέματα ποιότητας, μοντέλων και προτύπων πληροφόρησης, επιχειρησιακής αρχιτεκτονικής στο ΕΣΣ, καθώς και σε νομικά και οικονομικά θέματα των μοντέλων συνεργασίας στο

(1) Περισσότερες πληροφορίες για το χαρτοφυλάκιο του Οράματος 2020 του ΕΣΣ μπορούν να αναζητηθούν στον σύνδεσμο: <http://ec.europa.eu/eurostat/web/ess/about-us/ess-vision-2020/implementation-portfolio>

ΕΣΣ. Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει στο υποστηρικτικό πλαίσιο QUAL, το οποίο αναφέρεται στα θέματα ποιότητας των έργων του χαρτοφυλακίου.

Η ανάπτυξη των ανωτέρω έργων έχει ήδη αρχίσει και ορισμένα εξ αυτών βρίσκονται στο τελικό στάδιο. Η ΕΛΣΤΑΤ μετέχει σε τρία (3) έργα (SIMSTAT and REDESIGN, DIGICOM και BIGD).

2. Οι αλλαγές στον Ευρωπαϊκό και στον Ελληνικό Στατιστικό Νόμο

Τον Απρίλιο του 2015 τροποποιήθηκε ο Κανονισμός (ΕΚ) 223/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές από τον Κανονισμό 2015/759. Αντικειμενικός σκοπός της ανωτέρω τροποποίησης ήταν: α) η ενίσχυση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας και του συντονιστικού ρόλου των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών, β) η βελτίωση της πρόσβασης των Στατιστικών Αρχών (Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες και άλλες Εθνικές Αρχές που παράγουν ευρωπαϊκές στατιστικές) σε διοικητικά στοιχεία και γ) η διασφάλιση πολιτικής υποστήριξης στην εφαρμογή του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές, μέσω της υπογραφής των Δεσμεύσεων για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές (Commitments on Confidence in Statistics – CoCs).

Με τις αλλαγές που εισήγαγε ο τροποποιητικός Κανονισμός 2015/759, μεταξύ άλλων:

- Επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να διασφαλίζουν την επαγγελματική ανεξαρτησία των επικεφαλής των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών και των στατιστικών επικεφαλής των άλλων Εθνικών Αρχών.
- Προσδιορίζεται σαφώς η αποκλειστική αρμοδιότητα των επικεφαλής των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών στη λήψη αποφάσεων για όλα τα θέματα που αφορούν στην παραγωγή και διάχυση των στατιστικών, στις στατιστικές δραστηριότητες και στην εσωτερική διαχείριση της Στατιστικής Υπηρεσίας και η άσκηση των στατιστικών καθηκόντων τους εντός της Στατιστικής Υπηρεσίας με ανεξάρτητο τρόπο.
- Προσδιορίζεται ο συντονιστικός ρόλος των επικεφαλής των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών εντός του Εθνικού Στατιστικού Συστήματος.
- Επιβάλλεται στα κράτη μέλη η υποχρέωση να ακολουθούν διαφανείς διαδικασίες πρόσληψης και διορισμού των επικεφαλής των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών και, κατά περίπτωση, των στατιστικών επικεφαλής των άλλων Εθνικών Αρχών.
- Παρέχεται στα κράτη μέλη η δυνατότητα σύστασης εθνικών φορέων για τη διασφάλιση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας των παραγωγών ευρωπαϊκών στατιστικών.
- Εισάγονται οι Δεσμεύσεις για την Εμπιστοσύνη στις Στατιστικές ως ένα μέτρο για τη διασφάλιση της εμπιστοσύνης του κοινού στις ευρωπαϊκές στατιστικές και στην επίτευξη προόδου στην εφαρμογή, σε εθνικό επίπεδο, των Αρχών του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές. Ενισχύεται το δικαίωμα πρόσβασης των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών σε πάσης φύσεως διοικητικά αρχεία και χρήσης των αρχείων αυτών για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών και παρέχεται στις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες το δικαίωμα να συμμετέχουν στον αρχικό σχεδιασμό, τη μετέπειτα ανάπτυξη ή κατάργηση των διοικητικών αρχείων, διευκολύνοντας με αυτόν τον τρόπο την περαιτέρω χρήση των αρχείων αυτών για την παραγωγή των ευρωπαϊκών στατιστικών και συμβάλλοντας στη μείωση της επιβάρυνσης των ερευνημένων.

Με σκοπό την εναρμόνισή του με τον ανωτέρω Ευρωπαϊκό Στατιστικό Νόμο, ο Ελληνικός Στατιστικός Νόμος 3832/2010 τροποποιήθηκε τον Ιούλιο του 2015 από τον Νόμο 4334/2015 (ΦΕΚ 80/τ. Α' /16.7.2015), έτσι ώστε να υπάρξει περαιτέρω διασφάλιση της επαγγελματικής ανεξαρτησίας της ΕΛΣΤΑΤ και προς υλοποίηση των σχετικών βελτιωτικών δράσεων στο πλαίσιο της εφαρμογής των συστάσεων της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων (Peer Review). Η τροποποίηση του Στατιστικού Νόμου προσδιόρισε ή αποσαφήνισε, μεταξύ άλλων, θέματα που αφορούν:

- στη σύσταση, τη σύνθεση, τον ρόλο και τις αρμοδιότητες της Συμβουλευτικής Επιτροπής του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΠΕΛΣΣ), η οποία αποτελείται από εκπροσώπους των φορέων που χρησιμοποιούν στατιστικά στοιχεία και συνδράμει την ΕΛΣΤΑΤ, όσον αφορά στη συνεκτίμηση των αναγκών των χρηστών στον συντονισμό των στρατηγικών στόχων και των προτεραιοτήτων της εθνικής πολιτικής στατιστικής πληροφόρησης,
- στη λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ορθής Πρακτικής, η οποία καταρτίζει ετήσια έκθεση για την εφαρμογή των Αρχών 1 – 6 του ΚΟΠ στο ΕΛΣΣ,
- στη δυνατότητα της ΕΛΣΤΑΤ να παρέχει τη γνώμη της, πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή, για κάθε διάταξη, η οποία αφορά την ίδια την Αρχή ή τις επίσημες στατιστικές της Χώρας, καθώς και κατά τη δημιουργία νέων διοικητικών πηγών και δημόσιων μητρώων ή αρχείων,
- στη διαδικασία επιλογής του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ.

Πλαίσιο 2: Βασικά σημεία του Στατιστικού Νόμου μετά την τροποποίησή του το 2015

- Σε εφαρμογή σχετικής σύστασης της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων (Peer Review) για την Ελλάδα, συνιστάται Συμβουλευτική Επιτροπή του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΣΥΕΠΕΛΣΣ), αποτελούμενη από τον Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ και άλλα δεκαεπτά (17) μέλη που προέρχονται από φορείς, οι οποίοι στον κύκλο εργασιών τους χρησιμοποιούν στατιστικά στοιχεία ως χρήστες. Η ΣΥΕΠΕΛΣΣ γνωμοδοτεί στην ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με: α) τους τομείς στους οποίους ενδέχεται να χρειασθεί η ανάπτυξη νέων στατιστικών από το ΕΛΣΣ, β) την εναλλαγή ή μη της προτεραιότητας παραγωγής υφιστάμενων στατιστικών από το ΕΛΣΣ, γ) τους τρόπους με τους οποίους μπορεί να αυξηθεί η χρησιμότητα των στατιστικών του ΕΛΣΣ για τους χρήστες και δ) τον βαθμό ανταπόκρισης του εύρους, του επιπέδου λεπτομερούς ανάλυσης και του κόστους των στατιστικών στις ανάγκες των χρηστών. Επίσης, η ΣΥΕΠΕΛΣΣ γνωμοδοτεί στην ΕΛΣΤΑΤ, εφόσον υποβληθεί σε αυτή σχετικό ερώτημα της ΕΛΣΤΑΤ, για θέματα που αφορούν στις απαιτήσεις των χρηστών των στατιστικών του ΕΛΣΣ, στην αξιολόγηση της χρησιμότητας υφιστάμενων στατιστικών του ΕΛΣΣ και στην πολιτική διάδοσης στατιστικών οι οποίες παράγονται από φορείς του ΕΛΣΣ.
- Μονιμοποιείται η λειτουργία της Συμβουλευτικής Επιτροπής Ορθής Πρακτικής, με την κατάργηση παραγράφου του σχετικού άρθρου 4 του Στατιστικού Νόμου 3832/2010 που προέβλεπε τη σύσταση της Επιτροπής για δύο (2) έτη και την επανεξέταση του ρόλου και της αποτελεσματικότητας μετά το πέρας των δύο (2) ετών.
- Προστίθεται μία επιπλέον αρμοδιότητα της ΕΛΣΤΑΤ, σύμφωνα με την οποία η ΕΛΣΤΑΤ παρέχει τη γνώμη της για κάθε διάταξη που αφορά στην ΕΛΣΤΑΤ ή τις επίσημες στατιστικές της Χώρας ή με την οποία ο παρών νόμος τροποποιείται ρητώς ή σιωπηρώς, πριν από την κατάθεσή της στη Βουλή. Το αυτό ισχύει για κάθε διάταξη με την οποία δημιουργούνται νέες ή αναδιαρθρώνονται διοικητικές πηγές και δημόσια μητρώα ή αρχεία τηρούμενα εγγράφως ή με ηλεκτρονικά, μαγνητικά ή άλλα ανάλογα μέσα, προκειμένου να διασφαλίζεται η δυνατότητα αξιοποίησης των σχετικών στοιχείων για στατιστικούς σκοπούς. Για τον σκοπό αυτόν, το σχέδιο κάθε σχετικής διάταξης υποβάλλεται στην ΕΛΣΤΑΤ κατά το νωρίτερο δυνατό χρονικό σημείο και πριν τη σχετική δημόσια διαβούλευση. Εφόσον η ΕΛΣΤΑΤ συντάξει έκθεση επί του τελικού σχεδίου, αυτή υποβάλλεται υποχρεωτικώς στη Βουλή πριν την εισαγωγή της διάταξης προς συζήτηση.
- Επαναπροσδιορίζεται η διαδικασία επιλογής του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την περαιτέρω διασφάλιση της διαφάνειας και της ανεξαρτησίας της από πολιτικές παρεμβάσεις. Στις βασικές αλλαγές που λαμβάνουν χώρα, για τον ανωτέρω σκοπό, στη διαδικασία επιλογής περιλαμβάνονται: α) η επιλογή του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ μετά από διεθνή πρόσκληση ενδιαφέροντος που δημοσιεύεται από τον Υπουργό Οικονομικών, στην οποία αναφέρονται, μεταξύ άλλων, τα κριτήρια αξιολόγησης και επιλογής των υποψηφίων, η διαδικασία επιλογής και τα καθήκοντα και οι υποχρεώσεις του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ και β) η συγκρότηση πενταμελούς επιτροπής εμπειρογνομόνων για την επιλογή του Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ. Ένα από τα μέλη της Επιτροπής ορίζεται από τον Υπουργό Οικονομικών και τα υπόλοιπα τέσσερα (4) μέλη από τη Βουλή, τη Eurostat, τον Ευρωπαϊκό Συμβουλευτικό Φορέα για τη Διακυβέρνηση στον Τομέα της Στατιστικής (ESGAB) και την Επιτροπή του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESSC). Η επιτροπή εμπειρογνομόνων εισηγείται αιτιολογημένα στον Υπουργό Οικονομικών την επιλογή του υποψηφίου που ανταποκρίνεται στον μέγιστο βαθμό στα νόμιμα κριτήρια επιλογής. Σε περίπτωση που ο Υπουργός δε συμφωνεί με την εισήγηση της επιτροπής, μπορεί να διορίσει ως Πρόεδρο της ΕΛΣΤΑΤ τον υποψήφιο που επιλέγει ο ίδιος, μετά από προηγούμενη κοινοποίηση στην επιτροπή πλήρους αιτιολογίας της επιλογής του και αφού η επιτροπή του γνωστοποιήσει την κρίση της σχετικά με την ανταπόκριση του υποψηφίου στα κριτήρια επιλογής. Η εισήγηση της επιτροπής, η αιτιολογία της τυχόν αποκλίνουσας από την εισήγηση της επιτροπής επιλογής του Υπουργού Οικονομικών και η σχετική επ' αυτής κρίση της επιτροπής εμπειρογνομόνων δημοσιεύονται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ.

3. Βελτιωτικές δράσεις με βάση τις συστάσεις της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων

Τον Μάρτιο του 2015 οριστικοποιήθηκε και δημοσιεύθηκε από τη Eurostat η Έκθεση της Επιθεώρησης Ομοτίμων για τη Χώρα μας, η οποία περιλαμβάνει είκοσι έξι (26) συστάσεις των επιθεωρητών. Για τη συμμόρφωση με τις ανωτέρω συστάσεις, η ΕΛΣΤΑΤ κλήθηκε να υποβάλει στη Eurostat κατάλογο σχετικών βελτιωτικών δράσεων με χρονοδιάγραμμα υλοποίησης. Ο κατάλογος υποβλήθηκε από την ΕΛΣΤΑΤ και μετά την οριστικοποίησή του από τη Eurostat ακολούθησε η δημοσίευσή του στον ιστοχώρο της Eurostat, τον Ιούνιο του 2015.

Οι ανωτέρω βελτιωτικές δράσεις ενσωματώθηκαν από τη Eurostat, με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΛΣΤΑΤ, στις δράσεις του πυλώνα Α του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP), οι οποίες αποσκοπούν στην ενίσχυση του θεσμικού πλαισίου του ΕΛΣΣ (βλ. Εδάφιο 6 κατωτέρω). Ένας αριθμός βελτιωτικών δράσεων που αφορούν ως επί το πλείστον σε τροποποιήσεις στον Ελληνικό Στατιστικό Νόμο 3832/2010 ολοκληρώθηκε μέσα στο 2015, ενώ σημειώθηκε πρόοδος σε ορισμένες από τις υπόλοιπες βελτιωτικές δράσεις.

4. Συντονισμός εντός και μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ

Σύμφωνα με το άρθρο 2 του Στατιστικού Νόμου 3832/2010, όπως ισχύει, η ΕΛΣΤΑΤ συντονίζει όλες τις δραστηριότητες των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ που αφορούν στην ανάπτυξη, παραγωγή και διάδοση των επίσημων στατιστικών της Χώρας, έτσι ώστε οι στατιστικές αυτές να αναπτύσσονται, παράγονται και διαχέονται σύμφωνα με τις αρχές του ΚΟΠ. Στο πλαίσιο αυτού του συντονισμού, έχουν υπογραφεί μνημόνια συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και άλλων φορέων του ΕΛΣΣ, όπου καθορίζεται το πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ των ανωτέρω φορέων σε συγκεκριμένους στατιστικούς τομείς και συλλέγονται από την ΕΛΣΤΑΤ κατ' έτος πληροφορίες για τις προγραμματιζόμενες για το επόμενο έτος στατιστικές εργασίες των λοιπών φορέων του ΕΛΣΣ, καθώς και για την υλοποίηση των στατιστικών εργασιών τους του προηγούμενου έτους.

Με σκοπό την ενίσχυση του συντονισμού εντός και μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ και σε εφαρμογή σχετικής σύστασης της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων, η ΕΛΣΤΑΤ ζήτησε, μέσα στο 2015, από όλους τους φορείς του ΕΛΣΣ να ορίσουν τον στατιστικό επικεφαλής τους, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Αρχή 1 του Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές. Μέχρι τα τέλη του 2015, οι περισσότεροι από τους φορείς του ΕΛΣΣ είχαν ορίσει τον στατιστικό επικεφαλής τους. Επίσης, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε τον Ιούνιο του 2015 στις εγκαταστάσεις της ημερίδα σε θέματα πιστοποίησης των στατιστικών του ΕΛΣΣ, στην οποία κλήθηκαν να συμμετάσχουν εκπρόσωποι των φορέων του ΕΛΣΣ που επρόκειτο να λάβουν μέρος στη διαδικασία πιστοποίησης. Οι συμμετέχοντες στην ημερίδα ενημερώθηκαν για τα βήματα που είναι απαραίτητα για την πιστοποίηση των στατιστικών τους ως «επίσημων».

Σημαντική ενίσχυση του συντονισμού εντός και μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ αναμένεται με την έναρξη λειτουργίας της Συντονιστικής Επιτροπής του ΕΛΣΣ, της οποίας η σύσταση περιλαμβάνεται στις συστάσεις της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων. Τα μέλη της Επιτροπής είναι οι στατιστικοί επικεφαλής των φορέων του ΕΛΣΣ και προεδρεύει ο Πρόεδρος της ΕΛΣΤΑΤ. Το έργο της Επιτροπής είναι να γνωμοδοτεί στην ΕΛΣΤΑΤ για τον Κανονισμό Στατιστικών Υποχρεώσεων, για τις προτεραιότητες του ΕΛΣΣ με βάση τις εξελίξεις σε εθνικό και διεθνές επίπεδο και τα μέτρα για τη μείωση του διοικητικού κόστους ανταπόκρισης των φορέων του ΕΛΣΣ, καθώς και για διάφορα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή στατιστικών εντός του ΕΛΣΣ.

Πλαίσιο 3: Έργο της Συντονιστικής Επιτροπής του ΕΛΣΣ

Περαιτέρω ενίσχυση του συντονισμού μεταξύ των φορέων του ΕΛΣΣ αναμένεται στο πλαίσιο της διαδικασίας πιστοποίησης ως «επίσημων» των στατιστικών που παράγονται από τους εν λόγω φορείς, η οποία σημείωσε ικανοποιητική πρόοδο μέσα στο 2015 και θα συνεχισθεί μέσα στο 2016 και κατά την επόμενη τριετία 2017 – 2019.

5. Πιστοποίηση ως «επίσημων» των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ

Η πιστοποίηση από την ΕΛΣΤΑΤ των στατιστικών που παράγονται από τους άλλους φορείς του ΕΛΣΣ αποτελεί έναν σημαντικό παράγοντα και εργαλείο για τη βελτίωση της ποιότητας και αξιοπιστίας των στατιστικών του ΕΛΣΣ.

Με βάση την αποκομισθείσα εμπειρία στις δύο (2) πιλοτικές πιστοποιήσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τα έτη 2013 και 2014, το βασικό έντυπο που χρησιμοποιείται για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του ΕΛΣΣ «Παρουσίαση των αρχών και διαδικασιών για την πιστοποίηση των στατιστικών των φορέων του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος» εμπλουτίστηκε στο μέρος των σταδίων της διαδικασίας πιστοποίησης, με σκοπό την πληρέστερη κάλυψη και περιγραφή όλων των συνεπειών για τους φορείς του ΕΛΣΣ, όσον αφορά στην πιστοποίηση των στατιστικών τους, ανάλογα με τον βαθμό συμμόρφωσής τους με τον Κώδικα Ορθής Πρακτικής για τις Ευρωπαϊκές Στατιστικές. Μετά τον ανωτέρω εμπλουτισμό του, το έντυπο αναρτήθηκε στον ιστοχώρο της ΕΛΣΤΑΤ και χρησιμοποιήθηκε για τη διενέργεια, μέσα στο 2015, του βασικού σταδίου πιστοποίησης των στατιστικών των Εθνικών Αρχών του ΕΛΣΣ.

Όπως προβλέπεται στο ανωτέρω έντυπο, η ΕΛΣΤΑΤ προέβη, τον Μάιο του 2015, σε δημόσια ανακοίνωση σχετικά με τις προγραμματιζόμενες, μέσα στο 2015, πιστοποιήσεις στατιστικών των Εθνικών Αρχών του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος (ΕΛΣΣ). Με βάση το ανωτέρω χρονοδιάγραμμα, πραγματοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2015 το βασικό στάδιο της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών που παράγονται από το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και το Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων. Ακολούθησε, τον Σεπτέμβριο του 2015, η διενέργεια του βασικού σταδίου της διαδικασίας πιστοποίησης των στατιστικών που παράγονται από το Υπουργείο Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Λόγω των μεταβολών που επήλθαν στα Υπουργεία της ελληνικής κυβέρνησης τον Σεπτέμβριο του 2015, η ΕΛΣΤΑΤ προέβη σε εκ νέου ορισμό των φορέων του ΕΛΣΣ και των εξ αυτών Εθνικών Αρχών που αναπτύσσουν, παράγουν και διαχέουν ευρωπαϊκές στατιστικές. Στο πλαίσιο αυτό,

τροποποιήθηκε και ο κατάλογος των προγραμματιζόμενων, μέσα στο 2015, πιστοποιήσεων στατιστικών των Εθνικών Αρχών του ΕΛΣΣ και ο επικαιροποιημένος κατάλογος ανακοινώθηκε από την ΕΛΣΤΑΤ τον Οκτώβριο του 2015. Με βάση τον ανωτέρω κατάλογο, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε κατά το 4ο τρίμηνο του 2015 το βασικό στάδιο της διαδικασίας πιστοποίησης τεσσάρων (4) ακόμα Υπουργείων: α) Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, β) Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, γ) Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και δ) Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Παράλληλα, η ΕΛΣΤΑΤ, με βάση τα ευρήματα των Ομάδων Πιστοποίησης που διενήργησαν το βασικό στάδιο πιστοποίησης στο Υπουργείο Οικονομικών (το 2014), στο Υπουργείο Πολιτισμού, Παιδείας και Θρησκευμάτων και στο Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης προέβη, μέσα στο 2015, σύμφωνα με τα στάδια της διαδικασίας πιστοποίησης, σε ενημέρωση των ανωτέρω φορέων του ΕΛΣΣ σχετικά με τα βασικά βήματα που πρέπει να υλοποιήσουν για τη συνέχιση της διαδικασίας πιστοποίησης. Πιο συγκεκριμένα, το Υπουργείο Οικονομικών ενημερώθηκε για τα ανωτέρω βήματα, με επιστολή της ΕΛΣΤΑΤ που διαβιβάστηκε στο Υπουργείο τον Ιούνιο του 2015, και επιβεβαίωσε, με επιστολή του Υπουργού που διαβιβάστηκε τον Ιούλιο του 2015, την πρόθεσή του για την υλοποίηση των ανωτέρω βημάτων. Συμφωνήθηκε μεταξύ του Υπουργείου και της ΕΛΣΤΑΤ η υλοποίηση των βημάτων να ολοκληρωθεί εντός του επόμενου εξαμήνου, δηλαδή μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2015. Μέχρι την ανωτέρω ημερομηνία το Υπουργείο δεν παρείχε ενημέρωση στην ΕΛΣΤΑΤ σχετικά με την υλοποίηση των βημάτων. Το Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης ενημερώθηκε για τα βασικά βήματα που θα πρέπει να υλοποιήσει, με επιστολή της ΕΛΣΤΑΤ που διαβιβάστηκε στο Υπουργείο τον Οκτώβριο του 2015, και επιβεβαίωσε, με επιστολή του Υπουργού που διαβιβάστηκε τον Νοέμβριο του 2015, την πρόθεσή του για την υλοποίηση των ανωτέρω βημάτων μέχρι τον Απρίλιο του 2016. Τέλος, το Υπουργείο Πολιτισμού Παιδείας και Θρησκευμάτων ενημερώθηκε για τα βασικά βήματα που θα πρέπει να υλοποιήσει, με επιστολή της ΕΛΣΤΑΤ που διαβιβάστηκε στο Υπουργείο τον Δεκέμβριο του 2015, και επιβεβαίωσε, με επιστολή του Υπουργού που διαβιβάστηκε τον ίδιο μήνα, την πρόθεσή του για την υλοποίηση των ανωτέρω βημάτων μέχρι τον Ιούνιο του 2016.

Η ΕΛΣΤΑΤ θα προβεί σε γραπτή ενημέρωση και των υπόλοιπων φορέων του ΕΛΣΣ, στους οποίους διενεργήθηκε το βασικό στάδιο πιστοποίησης των στατιστικών τους μέσα στο 2015, σχετικά με τα βασικά βήματα που θα πρέπει να υλοποιήσουν για τη συνέχιση της διαδικασίας πιστοποίησης.

6. Κοινό Συνολικό Σχέδιο Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές

Η ΕΛΣΤΑΤ, κατά το 2015, συνέχισε την υλοποίηση των δράσεων του Κοινού Συνολικού Σχεδίου Δράσης για τις Ελληνικές Στατιστικές (JOSGAP), με στόχο την πλήρη εναρμόνιση του Ελληνικού Στατιστικού Συστήματος με το Ευρωπαϊκό Στατιστικό Σύστημα. Στις δράσεις που περιλαμβάνονταν στην αρχική έκδοση του JOSGAP, όταν αυτό τέθηκε σε εφαρμογή το 2010, προστέθηκαν, κατά την περίοδο 2010 – 2012, νέες δράσεις για την κάλυψη θεμάτων που δεν είχαν περιληφθεί στην αρχική του έκδοση και το 2015 ενσωματώθηκαν στις δράσεις του πυλώνα Α του JOSGAP, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση του θεσμικού πλαισίου του ΕΛΣΣ, οι βελτιωτικές δράσεις που αποφασίσθηκαν στο πλαίσιο υλοποίησης των συστάσεων της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων.

Ένας σημαντικός αριθμός των ανωτέρω δράσεων του JOSGAP έχει ολοκληρωθεί ή είναι στο στάδιο της ολοκλήρωσης. Η μεγαλύτερη πρόοδος έχει επιτευχθεί στην υλοποίηση των δράσεων του πυλώνα C του JOSGAP, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση της ποιότητας των ελληνικών δημοσιονομικών στατιστικών, όπου όλες οι δράσεις αρμοδιότητας της ΕΛΣΤΑΤ, πλην μίας που αφορά στην ταξινόμηση των Νομικών Προσώπων Ιδιωτικού Δικαίου που εποπτεύονται από την Τοπική Αυτοδιοίκηση, έχουν ολοκληρωθεί. Σχετικά με την ανωτέρω δράση σημειώθηκε κάποια πρόοδος μέσα στο 2015, ωστόσο η ολοκλήρωσή της εξαρτάται από την παροχή στοιχείων από τους εμπλεκόμενους φορείς στην ΕΛΣΤΑΤ. Η υλοποίηση των δράσεων του πυλώνα C έχει ως

αποτέλεσμα την εδραιωμένη πλέον αποδοχή των δημοσιονομικών στατιστικών που καταρτίζει η ΕΛΣΤΑΤ ως στατιστικών στοιχείων που ικανοποιούν πλήρως τους κανόνες και τις απαιτήσεις των Ευρωπαϊκών Κανονισμών και των διεθνών στατιστικών προτύπων γενικότερα.

Σχετικά με τις δράσεις του πυλώνα Α αρμοδιότητας της ΕΛΣΤΑΤ, όπως αναφέρθηκε στο Εδάφιο 3 ανωτέρω, ολοκληρώθηκε, μέσα στο 2015, ένας αριθμός βελτιωτικών δράσεων που αφορούν ως επί το πλείστον σε τροποποιήσεις στον Ελληνικό Στατιστικό Νόμο 3832/2010, ενώ σημειώθηκε πρόοδος σε ορισμένες από τις υπόλοιπες βελτιωτικές δράσεις.

Οι αλλαγές στον Ελληνικό Στατιστικό Νόμο, αλλά και σχετικές συστάσεις της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων, επιβάλλουν την τροποποίηση του Κανονισμού Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛΣΣ και του Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ. Στο πλαίσιο αυτό, μέχρι τα τέλη του 2015 είχε καταρτισθεί ένα τελικό σχέδιο του τροποποιημένου Κανονισμού Στατιστικών Υποχρεώσεων των φορέων του ΕΛΣΣ, το οποίο θα τεθεί υπόψη των φορέων του ΕΛΣΣ για γνωμοδότηση πριν εγκριθεί. Επίσης, καταρτίστηκε ένα πρώτο σχέδιο του τροποποιημένου Κανονισμού Λειτουργίας και Διαχείρισης της ΕΛΣΤΑΤ, στο οποίο ενσωματώθηκαν αλλαγές στα θέματα του συντονισμού των φορέων του ΕΛΣΣ, με αναφορά στη Συντονιστική Επιτροπή του ΕΛΣΣ, συγκεκριμενοποιήθηκε περαιτέρω η διαδικασία πιστοποίησης των στατιστικών του ΕΛΣΣ και συμπεριλήφθηκε ιδιαίτερο Κεφάλαιο σχετικά με τη διασφάλιση της ποιότητας του στατιστικού έργου της ΕΛΣΤΑΤ, με αναφορά στη σύσταση και το έργο της Ομάδας Εποπτείας και Διαχείρισης της Ποιότητας των Στατιστικών Εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ. Για την ολοκλήρωση του σχεδίου απαιτείται η επικαιροποίηση του Κεφαλαίου που αφορά στην οικονομική διαχείριση της ΕΛΣΤΑΤ, έτσι ώστε να αποτυπώνονται οι εξελίξεις που έλαβαν χώρα στον τομέα αυτόν από το 2012, έτος κατάρτισης του Κανονισμού. Η στενότητα των ανθρώπινων πόρων της ΕΛΣΤΑΤ και η λήξη της θητείας του Προέδρου της τον Αύγουστο του 2015 δεν επέτρεψαν την ολοκλήρωση, μέσα στο 2015, του σχεδίου Οργανισμού της ΕΛΣΤΑΤ. Η ολοκλήρωση και έγκριση του ανωτέρω σχεδίου παρέμεινε σε εκκρεμότητα, σε αναμονή του ορισμού του νέου Προέδρου της ΕΛΣΤΑΤ, η οποία δεν είχε ολοκληρωθεί μέχρι τα τέλη του έτους.

Όσον αφορά στις δράσεις του πυλώνα Α αρμοδιότητας της Κυβέρνησης, δε σημειώθηκε σημαντική πρόοδος στο θέμα της εξασφάλισης επαρκών ανθρώπινων πόρων στην ΕΛΣΤΑΤ (βλ. Ενότητα Ε, Εδάφιο 1), ενώ καμία εξέλιξη δεν υπήρξε μέχρι τα τέλη του 2015 στο θέμα της πρόσβασης της ΕΛΣΤΑΤ σε διοικητικά και δη φορολογικά δεδομένα. Αναφορικά με τις δράσεις του πυλώνα Β, οι οποίες αποσκοπούν στη βελτίωση των διαδικασιών και υποδομών για την παραγωγή των στατιστικών της Χώρας, μέσω ενός προγράμματος βραχυπρόθεσμης και μεσοπρόθεσμης τεχνικής υποστήριξης που παρέχεται στην ΕΛΣΤΑΤ από τη Eurostat, συνεχίστηκε μέσα στο 2015, για ορισμένες εξ αυτών, η παροχή στην ΕΛΣΤΑΤ τεχνικών συμβουλών από εμπειρογνώμονες του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Πρόκειται για τις δράσεις που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων, στη βελτίωση του Στατιστικού Γεωργικού Μητρώου, στην αναβάθμιση των Τομεακών Εθνικών Λογαριασμών, στη βελτίωση των Μέτρων Τιμών και Όγκου και στη βελτίωση της ποιότητας των Στατιστικών Εξωτερικού Εμπορίου. Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκαν τα επτά (7) από τα οκτώ (8) υποέργα του έργου για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT). Επίσης, κατά το ίδιο χρονικό διάστημα, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε έξι (6) εκπαιδευτικές σειρές σε εξειδικευμένα στατιστικά θέματα για την επιμόρφωση, τόσο του προσωπικού της όσο και του προσωπικού των άλλων φορέων του ΕΛΣΣ. Παράλληλα, συνεχίστηκαν οι εργασίες για την ανάπτυξη Στατιστικού Μητρώου Οχημάτων.

Πιο συγκεκριμένα, μέσα στο 2015 σημειώθηκε πρόοδος όσον αφορά στις ανωτέρω δράσεις του πυλώνα Β, στα ακόλουθα:

- Αναφορικά με το έργο για τη **βελτίωση των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων**, κατά το 1ο τρίμηνο του 2015 συγκροτήθηκαν δύο Ομάδες Εργασίας στην ΕΛΣΤΑΤ. Η μία Ομάδα Εργασίας ασχολήθηκε με τη μελέτη των ορισμών των μεταβλητών των Στατιστικών Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων και την αντιστοίχισή τους με τους κωδικούς των φορολο-

γικών μεταβλητών, σε συνεργασία με εξωτερικό εμπειρογνώμονα. Η άλλη Ομάδα Εργασίας ασχολήθηκε με την προετοιμασία της ασφαλούς μεταφοράς, αποθήκευσης και επεξεργασίας των φορολογικών στοιχείων, με τη συνδρομή εξωτερικού εμπειρογνώμονα. Στο πλαίσιο αυτό, καταρτίστηκε επικαιροποιημένη εγκύκλιος για την Πολιτική Διαχείρισης Συμβάντων Ασφαλείας. Η εγκύκλιος αυτή παρέχει ένα πλαίσιο με σαφείς και συνεπείς οδηγίες για τη διαχείριση, αναφορά και καταγραφή συμβάντων ασφάλειας, απώλειας, αλλοίωσης δεδομένων ή και συμβάντων γενικού χαρακτήρα σχετικών με την ασφάλεια. Επίσης, η Διεύθυνση Πληροφορικής της ΕΛΣΤΑΤ εφοδιάστηκε με τους απαραίτητους δίσκους και hardware για την υποδοχή των φορολογικών στοιχείων. Τα ανωτέρω είχαν σημαντικό κόστος για την ΕΛΣΤΑΤ σε ανθρώπινους και οικονομικούς πόρους.

- Με σκοπό τη **βελτίωση της ποιότητας και επικαιρότητας του Στατιστικού Γεωργικού Μητρώου**, συνεχίστηκαν μέσα στο 2015 οι εργασίες στο πλαίσιο σχετικού συμβολαίου χρηματοδότησης που υπογράφηκε το 2014 μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και της Eurostat. Οι δύο (2) εξωτερικοί εμπειρογνώμονες, που προσλήφθηκαν τον Δεκέμβριο του 2014 για να συνδράμουν την υλοποίηση του συμβολαίου, συνεργάστηκαν στενά με την ΕΛΣΤΑΤ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ, με σκοπό τη σύνδεση του Στατιστικού Γεωργικού Μητρώου της ΕΛΣΤΑΤ με το Μητρώο Δικαιούχων του ΟΠΕΚΕΠΕ και μέσα στο 3ο τρίμηνο του 2015 αναπτύχθηκε το λογισμικό για τη σύνδεση των δύο (2) ανωτέρω μητρώων. Ακολούθησε, κατά το 4ο τρίμηνο του 2015, ο έλεγχος λειτουργίας του λογισμικού. Η συνεργασία της ΕΛΣΤΑΤ με τον ΟΠΕΚΕΠΕ επισημοποιήθηκε με την υπογραφή μνημονίου συνεργασίας, τον Οκτώβριο του 2015.
- Το 2015 συνεχίστηκαν οι εργασίες για την **αναβάθμιση των Τομεακών Εθνικών Λογαριασμών**. Εμπειρογνώμονας του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος παρείχε τεχνική υποστήριξη στην ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό την αναβάθμιση των Τομεακών Λογαριασμών σε πλήρη συμφωνία με το νέο Σύστημα Ευρωπαϊκών Λογαριασμών ESA 2010. Μέσα στο 4ο τρίμηνο του 2015 η ΕΛΣΤΑΤ δημοσίευσε χρονοσειρά δημοσιονομικών στοιχείων για τη χρονική περίοδο 1995 – 2014, σύμφωνα με το ESA 2010.
- Για την υλοποίηση της δράσης που αφορά στη **βελτίωση των Μέτρων Τιμών και Όγκου** και την ευθυγράμμισή τους με τις προδιαγραφές του ESA 2010, συνεχίστηκαν και μέσα στο 2015 οι αναγκαίες εργασίες, προκειμένου να αρθούν οι επιφυλάξεις της Eurostat για το Ακαθάριστο Εθνικό Εισόδημα, και διαβιβάστηκαν στη Eurostat όλοι οι απαιτούμενοι πίνακες, σύμφωνα με το ESA 2010, μέσα στην καθορισμένη προθεσμία. Στο πλαίσιο αυτό, κατά τη διάρκεια του 2015 έλαβαν χώρα αποστολές εμπειρογνομώνων, με σκοπό την παροχή τεχνικής υποστήριξης και τον ποιοτικό έλεγχο των εργασιών και των αποτελεσμάτων.
- Κατά το έτος 2015 συνεχίστηκαν οι δράσεις με στόχο την περαιτέρω **βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών στον τομέα του διεθνούς εμπορίου αγαθών**, με την υιοθέτηση των πλέον σύγχρονων μεθοδολογικών προσεγγίσεων, σύμφωνα με τα πρότυπα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος. Τον Ιανουάριο του 2015 πραγματοποιήθηκε αποστολή εμπειρογνώμονα στην ΕΛΣΤΑΤ, με σκοπό τη συνολική αξιολόγηση του Σχεδίου Δράσης για τις Στατιστικές Εξωτερικού Εμπορίου και την παροχή εμπειρογνωμοσύνης σε μεθοδολογικά θέματα και βέλτιστες πρακτικές για την κατάρτιση στατιστικών για ειδικές περιπτώσεις, στο πλαίσιο των στατιστικών στον τομέα του διεθνούς εμπορίου αγαθών. Ο εμπειρογνώμονας επισήμανε τις βελτιώσεις που επιτεύχθηκαν και παρείχε καθοδήγηση για ενδεχόμενες περαιτέρω βελτιώσεις των στατιστικών στοιχείων της ΕΛΣΤΑΤ. Με βάση την αξιολόγησή του, τα εν λόγω στατιστικά στοιχεία πληρούν τα ενωσιακά πρότυπα και είναι ποιοτικώς συγκρίσιμα με αυτά των άλλων κρατών μελών. Τον Ιούλιο του 2015 η ΕΛΣΤΑΤ προέβη σε δημοσίευση, με σχετικό Δελτίο Τύπου, και διαβίβαση στη Eurostat αναθεωρημένων στατιστικών στον τομέα του διεθνούς εμπορίου αγαθών για τη χρονική περίοδο 2002 – 2014. Τα στοιχεία διεθνούς εμπορίου αγαθών της ΕΛΣΤΑΤ χρησιμοποιούνται από τον Σεπτέμβριο του 2015 από την Τράπεζα της Ελλάδος για την κατάρτιση του Ισοζυγίου Πληρωμών.

- Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκαν τα επτά (7) από τα οκτώ (8) υποέργα του έργου για την **αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT)**. Πιο συγκεκριμένα, ολοκληρώθηκαν τα ακόλουθα υποέργα:
 1. Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση του υποσυστήματος στατιστικών εργασιών του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ)
 2. Αναβάθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής πύλης διάχυσης στατιστικών δεδομένων
 3. Αξιολόγηση πολιτικών ασφαλείας και υλοποίησή τους
 4. Σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης (Contingency planning)
 5. Διαχείριση υπηρεσιών πληροφορικής (IT service management)
 6. Κεντρική διαχείριση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας
 7. Κεντρικό σύστημα εκτυπώσεων
- Με στόχο την **επιμόρφωση, τόσο του προσωπικού της όσο και του προσωπικού των άλλων φορέων του ΕΛΣΣ**, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε κατά το 2015 τις ακόλουθες εκπαιδευτικές σειρές σε εξειδικευμένα στατιστικά θέματα, με τη συνδρομή εμπειρογνομόνων του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος:
 - Statistical Disclosure Control Methods and Related Software (12 – 14.1.2015)
 - Seasonal Adjustment (16 – 20.2.2015)
 - Survey Methodology and Sampling Techniques (16 – 19.2.2015 & 2 – 6.3.2015)
 - Demographic Statistics (20 – 23.4.2015)
 - National Accounts (13 – 17.7.2015)
 - International Statistical Principles and Codes (9 – 13.11.2015)
- Στο πλαίσιο της δράσης για την **ανάπτυξη Στατιστικού Μητρώου Οχημάτων**, με σκοπό την κατάρτιση στατιστικών για τον στόλο οχημάτων και τη διαθεσιμότητα επικαιροποιημένου πλαισίου δειγματοληψίας για τις έρευνες του τομέα των μεταφορών, συνεχίστηκαν κατά το 2015 οι εργασίες επεξεργασίας του αρχείου οχημάτων που παρασχέθηκε από το Υπουργείο Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων. Σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό, προβλέπεται και η διαβίβαση στοιχείων από τη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων, για την ενημέρωση ορισμένων πεδίων του ανωτέρω αρχείου, η οποία μέχρι το τέλος του 2015 ήταν σε εκκρεμότητα.

Ωστόσο, για δύο (2) δράσεις του πυλώνα Β δεν υπήρξε καμία πρόοδος το 2015. Πρόκειται για το έργο επανασχεδιασμού και αναβάθμισης του Στατιστικού Μητρώου Επιχειρήσεων της ΕΛΣΤΑΤ και το έργο για τη δημιουργία και ενημέρωση Μητρώου Κατοικιών.

7. Συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της Ενωσιακής Στατιστικής Νομοθεσίας

Παρά τις ανωτέρω αναφερθείσες δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ για τη βελτίωση της ποιότητας των παραγόμενων στατιστικών της, η ΕΛΣΤΑΤ μέσα στο 2015 δεν είχε συμμορφωθεί πλήρως με ένδεκα (11) Ευρωπαϊκούς Κανονισμούς, όσον αφορά στην αποστολή ορισμένων από τα προβλεπόμενα στοιχεία μέσα στις καθορισμένες προθεσμίες. Πρόκειται για τους ακόλουθους Κανονισμούς:

- Κανονισμός (ΕΚ) 2494/1995 για τους Εναρμονισμένους Δείκτες Τιμών Καταναλωτή
- Κανονισμός (ΕΚ) 450/2003 σχετικά με τον Δείκτη Κόστους Εργασίας
- Κανονισμός (ΕΚ) 1287/2003 για την εναρμόνιση του Ακαθάριστου Εθνικού Εισοδήματος σε τιμές αγοράς
- Κανονισμός (ΕΚ) 638/2004 σχετικά με τις κοινοτικές στατιστικές για τις συναλλαγές αγαθών μεταξύ κρατών μελών και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3330/1991 του Συμβουλίου

- Κανονισμός (ΕΚ) 1445/2007 για τη θέσπιση κοινών κανόνων για την παροχή βασικών πληροφοριών σχετικά με τις ισοτιμίες αγοραστικής δύναμης και για τον υπολογισμό και τη διάχυσή τους
- Κανονισμός (ΕΚ) 177/2008 για τη θέσπιση κοινού πλαισίου όσον αφορά στα Μητρώα Επιχειρήσεων για στατιστικούς σκοπούς και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 2186/1993 του Συμβουλίου
- Κανονισμός (ΕΚ) 295/2008 σχετικά με τις Στατιστικές Διάρθρωσης των Επιχειρήσεων
- Κανονισμός (ΕΚ) 452/2008 σχετικά με την παραγωγή και την ανάπτυξη στατιστικών για την εκπαίδευση και τη διά βίου μάθηση
- Κανονισμός (ΕΚ) 453/2008 σχετικά με τις τριμηνιαίες στατιστικές για τις κενές θέσεις εργασίας στην Κοινότητα
- Κανονισμός (ΕΚ) 1185/2009 σχετικά με τις στατιστικές για τα γεωργικά φάρμακα
- Κανονισμός (ΕΕ) 549/2013 για το ευρωπαϊκό σύστημα Εθνικών και Περιφερειακών Λογαριασμών στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ΕΛΣΤΑΤ έχει θέσει ως στόχο άμεσης προτεραιότητας την πλήρη συμμόρφωση με τους ανωτέρω Κανονισμούς στο προσεχές μέλλον.

Γ. ΑΥΞΗΜΕΝΗ ΑΝΤΑΠΟΚΡΙΣΗ ΣΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΩΝ ΧΡΗΣΤΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΝΟΤΕΡΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΠΑΡΑΓΩΓΟΥΣ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Βασικό μέλημα της ΕΛΣΤΑΤ, από τη σύστασή της, αποτελεί η παραγωγή στατιστικών προσαρμοσμένων στις ανάγκες και απαιτήσεις των χρηστών, σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο. Στο πλαίσιο αυτό, η ΕΛΣΤΑΤ συλλέγει τα σχόλια και τις παρεμβάσεις των συμμετεχόντων στα Ετήσια Συνέδρια Χρηστών που έχει καθιερώσει, καθώς και τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρηστών που διενεργεί, έχοντας ως στόχο τη βελτίωση του στατιστικού της προϊόντος και των παρεχόμενων υπηρεσιών της, καθώς και τον εντοπισμό νέων αναγκών και απαιτήσεων για την παραγωγή στατιστικών.

Όπως προαναφέρθηκε, μέσα στο 2015 η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε την αναβάθμιση της ηλεκτρονικής πύλης (portal) διάχυσης των στατιστικών της, στο πλαίσιο ολοκλήρωσης σχετικού υποέργου του έργου για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT).

Η ΕΛΣΤΑΤ θα συνεχίσει και κατά τη διάρκεια της τριετίας 2017 – 2019 να βελτιώνει τη μορφή και το περιεχόμενο της ηλεκτρονικής της πύλης και των άλλων τρόπων διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών της, έτσι ώστε να εξυπηρετούν τις ανάγκες των χρηστών δεδομένων, τόσο στην Ελλάδα όσο και διεθνώς, σύμφωνα με τα εξελισσόμενα διεθνή πρότυπα.

• Ανάλυση δράσεων το 2015 με βάση τα συμπεράσματα των Ετήσιων Συνεδρίων Χρηστών της περιόδου 2010 – 2014

Με βάση σχόλια και υποδείξεις των χρηστών που έγιναν στα πέντε (5) Συνέδρια Χρηστών που πραγματοποίησε κατά την περίοδο 2010 – 2014, η ΕΛΣΤΑΤ ενέταξε, μεταξύ άλλων, στο Ετήσιο Πρόγραμμα Εργασιών της για το 2015, τα ακόλουθα:

- Παραγωγή, με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Υγείας, νέων Στατιστικών Υγείας, οι οποίες αφορούν στην ψυχική υγεία, στην κοινωνική στήριξη ομάδων του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω ηλικίας, χρόνιας πάθησης ή αναπηρίας και στην παροχή άτυπης φροντίδας σε αυτές.
- Δημοσίευση, με βάση τα αποτελέσματα της Έρευνας Χρήσης Χρόνου, Στατιστικών για τη Χρήση Χρόνου του πληθυσμού, οι οποίες θα καλύπτουν θέματα, όπως ο μέσος χρόνος

ανά κύρια και δευτερεύουσα δραστηριότητα, το ποσοστό συμμετοχής σε δραστηριότητες, οι κύριες δραστηριότητες του πληθυσμού κατά τη διάρκεια μίας μέσης ημέρας, ανάλογα με την κύρια ασχολία, την εκπαίδευση, την υγεία κλπ.

- Παραγωγή των αποτελεσμάτων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) σε επίπεδο Περιφέρειας, αντί συνόλου Χώρας μέχρι σήμερα, κατόπιν επανασχεδιασμού της έρευνας που έλαβε χώρα μέσα στο 2014.
- Παραγωγή στατιστικών για τα άτομα με αναπηρία.

Όσον αφορά στις ανωτέρω εργασίες, μέσα στο 2015 σημειώθηκε η ακόλουθη πρόοδος:

- *Στατιστικές σχετικά με την ψυχική υγεία, την κοινωνική στήριξη ομάδων του πληθυσμού που αντιμετωπίζουν προβλήματα λόγω ηλικίας, χρόνιας πάθησης ή αναπηρίας και την παροχή άτυπης φροντίδας σε αυτές*

Στο πλαίσιο της Έρευνας Υγείας, μέσα στο 2015 δημοσιεύθηκε Δελτίο Τύπου σχετικά με την ψυχική υγεία.

- *Στατιστικές σχετικά με τη Χρήση Χρόνου*

Συνεχίστηκε, μέσα στο 2015, η δημοσίευση στατιστικών στοιχείων για τη Χρήση Χρόνου του πληθυσμού της Χώρας, με περίοδο αναφοράς 2013 – 2014, και συγκεκριμένα για τη χρήση και κατανομή του χρόνου των εργαζομένων.

- *Παραγωγή αποτελεσμάτων της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών (ΕΟΠ) σε επίπεδο Περιφέρειας*

Ολοκληρώθηκε, μέσα στο 2015, η παραγωγή των αποτελεσμάτων της ΕΟΠ, έτους 2014, σε επίπεδο Περιφέρειας.

- *Στατιστικές σχετικά με τα άτομα με αναπηρία*

Στα ερωτηματολόγια ήδη διενεργούμενων ερευνών συμπεριλήφθηκαν ερωτήματα σχετικά με τα άτομα με αναπηρία. Μέσα στο 2015 δημοσιεύθηκαν στατιστικά στοιχεία της Έρευνας Υγείας, με έτος αναφοράς 2014, σχετικά με τον πληθυσμό που αντιμετωπίζει περιορισμούς σε σωματικές και αισθητηριακές λειτουργίες ή χρόνιο νόσημα.

Επιπλέον, μέσα στο 2015 σημειώθηκε η ακόλουθη πρόοδος όσον αφορά σε παλαιότερα αιτήματα χρηστών:

- *Κατάρτιση μακρών χρονολογικών σειρών Εθνικών Λογαριασμών*

Ανάρτηση στον ιστοχώρο της ΕΛΣΤΑΤ, τον Οκτώβριο του 2015, ενημερωμένων αναλυτικών πινάκων των Ετήσιων Εθνικών Λογαριασμών για την περίοδο 1995 – 2014, σύμφωνα με το Ευρωπαϊκό Σύστημα Λογαριασμών ESA 2010.

- *Κατάρτιση Λογαριασμών Υγείας*

Καταρτίσθηκε, τον Ιούλιο του 2015, Δελτίο Τύπου σχετικό με στατιστικά στοιχεία που αφορούν στη Χρηματοδότηση των Δαπανών Υγείας σε εθνικό επίπεδο, με βάση το νέο εγχειρίδιο Συστήματος Λογαριασμών Υγείας (ΣΛΥ) 2011 του Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ). Παράλληλα, στο ίδιο Δελτίο ενσωματώθηκαν αναθεωρήσεις των στοιχείων των ετών 2009 – 2012, οι οποίες οφείλονται σε αναθεώρηση των εκτιμήσεων που αφορούν, αφενός στη χρηματοδότηση από τον υποτομέα του Κράτους προς τα δημόσια νοσοκομεία και αφετέρου στην αναθεώρηση στοιχείων των ετών 2009 – 2012 από τον υποτομέα των Οργανισμών Κοινωνικής Ασφάλισης (ΟΚΑ) προς τους ιδιώτες προμηθευτές υγείας, με την ενσωμάτωση των ροών των πληρωτέων υποχρεώσεων. Η αναθεώρηση πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο εξασφάλισης της συνοχής και συγκρισιμότητας των στοιχείων χρηματοδότησης των δαπανών υγείας με τα αντίστοιχα στοιχεία των Εθνικών Λογαριασμών, προς εκπλήρωση σχετικής δέσμευσης της ΕΛΣΤΑΤ.

- *Μείωση του χρόνου διάχυσης των Στατιστικών Τουρισμού στους χρήστες*
 Ο χρόνος διάχυσης των στοιχείων αφίξεων και διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και campings, έτους 2014, τα οποία δημοσιεύθηκαν τον Ιούλιο του 2015, μειώθηκε κατά δύο (2) μήνες και συμφωνεί πλέον με το πρόγραμμα διαβίβασης των στοιχείων που προβλέπεται στον σχετικό Ευρωπαϊκό Κανονισμό.
 Μειώθηκε ο χρόνος διάχυσης των στοιχείων της Έρευνας Ποιοτικών Χαρακτηριστικών Ημεδαπών Τουριστών, τα οποία δημοσιεύτηκαν έξι (6) μήνες μετά τη λήξη του έτους αναφοράς, σύμφωνα με το πρόγραμμα διαβίβασης που προβλέπεται στον σχετικό Ευρωπαϊκό Κανονισμό. Το Δελτίο Τύπου της έρευνας δημοσιεύθηκε, για πρώτη φορά, τον Σεπτέμβριο του 2015.

- *Βελτίωση της ποιότητας και εγκαιρότητας των αποτελεσμάτων της Ετήσιας Γεωργικής Έρευνας*
 Μετά τον επανασχεδιασμό της Ετήσιας Γεωργικής Έρευνας (ΕΓΕ) το 2014, στο πλαίσιο συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, η έρευνα διενεργήθηκε μέσα στο 2015, με τη χρήση ηλεκτρονικού ερωτηματολογίου, το οποίο συμπληρώθηκε από Γεωπόνους – Στατιστικούς Ανταποκριτές. Για την επιλογή των Στατιστικών Ανταποκριτών δημιουργήθηκε πιλοτικό μητρώο κατά το πρότυπο του Μητρώου Ιδιωτών Συνεργατών που τηρείται στην ΕΛΣΤΑΤ και ανανεώνεται κάθε οκτώ (8) μήνες. Η συμπλήρωση του ερωτηματολογίου γίνεται και με την αξιοποίηση των διοικητικών πηγών του Υπουργείου.

- *Σχεδιασμός κατάρτισης νέων στατιστικών στον τομέα των μεταφορών, στη βάση αντίστοιχων μελετών εφικτότητας*
 Στη βάση μελετών εφικτότητας που πραγματοποιήθηκαν μέσα στο 2014, η ΕΛΣΤΑΤ πρόβη, μέσα στο 2015, στη διενέργεια προπαρασκευαστικών εργασιών με σκοπό την κατάρτιση στατιστικών σχετικά με:
 - το οδικό δίκτυο της Χώρας,
 - τις οδικές μεταφορές λεωφορείων, πούλμαν,
 - την κινητικότητα των οχημάτων (passenger mobility statistics),
 - την οδική κυκλοφορία για την κατάρτιση των οχηματοχιλιομέτρων (VKM) και
 - τις μεταφορές μέσω αγωγών φυσικού αερίου.

- *Παραγωγή εποχικά διορθωμένων βραχυχρόνιων δεικτών*
 Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την κατάρτιση των ακόλουθων εποχικά διορθωμένων βραχυχρόνιων δεικτών: α) Κύκλου Εργασιών στο Λιανικό Εμπόριο, β) Όγκου στο Λιανικό Εμπόριο, γ) Κύκλου Εργασιών στον Τομέα των Αυτοκινήτων, δ) Κύκλου Εργασιών στο Χονδρικό Εμπόριο, ε) Αριθμού Απασχολούμενων στο Λιανικό Εμπόριο και στ) Βιομηχανικής Παραγωγής.

- *Εργασίες για την κατάρτιση Δεικτών Ωρών Εργασίας και Αμοιβών Απασχολούμενων στο Λιανικό Εμπόριο*
 Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκαν οι εργασίες για την κατάρτιση Δεικτών Ωρών Εργασίας και Αμοιβών Απασχολούμενων στο Λιανικό Εμπόριο, με χρήση δεδομένων της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού και της Έρευνας του Δείκτη Κόστους Εργασίας. Η χρονοσειρά δεδομένων αφορά στην περίοδο 1ο τρίμηνο 2010 – 4ο τρίμηνο 2015.

- *Συνέχιση του έργου για τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών του Ευρωπαϊκού Ολοκληρωμένου Συστήματος Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS)*
 Συνεχίστηκαν, μέσα στο 2015, οι εργασίες με σκοπό την επανεξέταση και αναθεώρηση της μεθοδολογίας παραγωγής των στατιστικών του Ευρωπαϊκού Ολοκληρωμένου Συστήματος Στατιστικών Κοινωνικής Προστασίας (ESSPROS). Το έργο, το οποίο λαμβάνει χώρα

σε συνεργασία με τη Eurostat, περιλαμβάνει διορθώσεις στη μεθοδολογία και επικαιροποίηση των πηγών στοιχείων, που θα έχουν ως αποτέλεσμα μία μείζονα αναθεώρηση, με παράλληλη εφαρμογή ενός νέου καταλόγου σχημάτων του ESSPROS με βάση τις παροχές και όχι, όπως μέχρι πρότινος, με βάση τον φορέα. Η δημοσίευση των αναθεωρημένων στατιστικών στοιχείων, όμως, δεν πραγματοποιήθηκε μέσα στο τελευταίο τρίμηνο του 2015, όπως είχε προγραμματισθεί, λόγω δυσκολιών που παρουσιάστηκαν κατά τη διάρκεια της αναθεώρησης στη συλλογή στοιχείων από τους αρμόδιους φορείς.

– *Παραγωγή στατιστικών σε επίπεδο κατώτερο του συνόλου Χώρας*

Συνεχίστηκε, μέσα στο 2015, η σταδιακή αύξηση του δείγματος της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, με σκοπό τη βελτίωση της αξιοπιστίας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο κατώτερο του συνόλου Χώρας και συγχρόνως την περαιτέρω αύξηση της ακρίβειας των αποτελεσμάτων σε επίπεδο Χώρας (μείωση του στατιστικού σφάλματος). Η συνολική αύξηση του δείγματος, η οποία θα ολοκληρωθεί το 2018, θα είναι τέτοια ώστε να παράγονται αξιόπιστα αποτελέσματα σε επίπεδο Περιφέρειας.

– *Βελτίωση της προσβασιμότητας στη στατιστική πληροφορία*

(Βλ. Εδάφιο «Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης (portal) της ΕΛΣΤΑΤ», στην ίδια Ενότητα κατωτέρω).

– *Συνεργασία με διοικητικές πηγές για τη βελτίωση της ποιότητας και επικαιρότητας του Στατιστικού Γεωργικού Μητρώου*

(Βλ. Ενότητα Β, Εδάφιο 6, ανωτέρω).

• **Παρουσίαση της εφαρμογής «Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991 – 2011» για τη διάχυση των αποτελεσμάτων των Απογραφών Πληθυσμού – Κατοικιών**

Τον Ιούλιο του 2015 πραγματοποιήθηκε η παρουσίαση στο κοινό της ηλεκτρονικής διαδικτυακής εφαρμογής «Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991 – 2011», η οποία αποτελεί προϊόν της μακρόχρονης συνεργασίας της ΕΛΣΤΑΤ με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ). Η εν λόγω εφαρμογή επιτρέπει την άμεση πρόσβαση, διαχείριση, συσχέτιση και χαρτογράφηση των δεδομένων της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών των ετών 1991, 2001 και 2011, με τήρηση των κανόνων στατιστικού απορρήτου. Η πρόσβαση των χρηστών στην εφαρμογή γίνεται μέσω της ηλεκτρονικής διεύθυνσης: <http://panorama.statistics.gr/>

• **Κατάρτιση στατιστικών που αφορούν στη γεωγραφική κατανομή και τα χαρακτηριστικά των κτιρίων της Χώρας, με βάση τα στοιχεία της Απογραφής Κτιρίων 2011**

Τον Μάιο του 2015 δημοσιεύθηκε Δελτίο Τύπου για την Απογραφή Κτιρίων 2011, το οποίο περιλαμβάνει αποτελέσματα της Απογραφής σχετικά με τον αριθμό των κτιρίων της Χώρας και τα χαρακτηριστικά τους (αριθμός κτιρίων, όροφοι, περίοδος και υλικά κατασκευής, χρήση κτιρίων, αριθμός κατοικιών, είδος οροφής και φορέας ιδιοκτησίας τους).

• **Κατάρτιση του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών 2016 και της Έκθεσης Αξιολόγησης του Στατιστικού Προγράμματος 2014**

Τον Μάιο του 2015 η ΕΛΣΤΑΤ ολοκλήρωσε την κατάρτιση του Ετήσιου Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών της για το 2016 και της Ετήσιας Έκθεσης Αξιολόγησης του Στατιστικού Προγράμματος Εργασιών της για το 2014.

• **Ψηφιοποίηση του ιστορικού χαρτογραφικού αρχείου**

Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση του ιστορικού χαρτογραφικού αρχείου, κλίμακας 1:5.000, των οικισμών της Χώρας, με βάση την Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών

των ετών 1971 και 1981. Επιπλέον, πραγματοποιήθηκε η ψηφιοποίηση του ιστορικού χαρτογραφικού αρχείου της Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 1991 σε ποσοστό 70%.

- **Ψηφιοποίηση νέων οικισμών (για την Απογραφή Πληθυσμού – Κατοικιών 2021)**

Μέσα στο 2015 ολοκληρώθηκε η ψηφιοποίηση των χαρτογραφικών υποβάθρων 50 οικισμών, οι οποίοι στην Απογραφή Πληθυσμού 2001 είχαν πληθυσμό μικρότερο των 1.000 κατοίκων και στην Απογραφή Πληθυσμού 2011 είχαν πληθυσμό μεγαλύτερο των 1.000 κατοίκων. Η ψηφιοποίηση έγινε σε επίπεδο οικοδομικών τετραγώνων, οδικών αξόνων και σημείων γεωγραφικού ενδιαφέροντος.

- **Συνεργασία της Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ για τη διάχυση των στατιστικών**

Συνεχίστηκε, και το 2015, η συνεργασία της Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ με το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), στο πλαίσιο της συμμετοχής της ΕΛΣΤΑΤ στη διαδικτυακή πύλη αναζήτησης σε ελληνικές ψηφιακές βιβλιοθήκες «openarchives» του ΕΚΤ. Στο πλαίσιο της ανωτέρω συνεργασίας έγιναν τα ακόλουθα: α) αντιστοίχιση των μεταδεδομένων των δύο συστημάτων (MODS με Dublin Core – DC), β) προσαρμογή και διορθώσεις των μεταδεδομένων στο πρόγραμμα της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ, γ) αποστολή XML αρχείων μεταδεδομένων προς ΕΚΤ, δ) εισαγωγή της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης της ΕΛΣΤΑΤ στο openarchives.gr και ε) αποστολή διορθώσεων και προτάσεων για βελτίωση.

- **Διοργάνωση 6ου Ετήσιου Συνεδρίου Χρηστών**

Σύμφωνα με το Ετήσιο Στατιστικό Πρόγραμμα Εργασιών της για το 2015, η ΕΛΣΤΑΤ πραγματοποίησε στις 21 Δεκεμβρίου 2015 στις εγκαταστάσεις της στον Πειραιά το 6ο Ετήσιο Συνέδριο Χρηστών. Στο Συνέδριο αυτό έγιναν, κατά σειρά, παρουσιάσεις σχετικά με: α) το νέο Νομικό Πλαίσιο των Ευρωπαϊκών Στατιστικών, τις αλλαγές που έλαβαν χώρα στον Ελληνικό Στατιστικό Νόμο τον Ιούλιο του 2015 και το Όραμα 2020 του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος (ESS Vision 2020), με τους τομείς, τα προγράμματα και τις οριζόντιες δραστηριότητες και διαδικασίες που συμπληρώνουν την υλοποίησή του, β) τα σημαντικότερα επιτεύγματα της ΕΛΣΤΑΤ, μέσα στο 2015, για κάθε έναν από τους βασικούς άξονες λειτουργίας της, καθώς και τις δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ για την ικανοποίηση αιτημάτων χρηστών που είχαν διατυπωθεί κατά το προηγούμενο Συνέδριο Χρηστών, τόσο αυτές που ολοκληρώθηκαν όσο και αυτές που έχουν αναληφθεί ή σχεδιάζονται, γ) τη διαδικασία και τις προϋποθέσεις για τη χορήγηση από την ΕΛΣΤΑΤ εμπιστευτικών δεδομένων για επιστημονικούς σκοπούς και ανωνυμοποιημένων μικροδεδομένων στατιστικών ερευνών, με προκαθορισμένα και μη προκαθορισμένα κριτήρια ανωνυμοποίησης, δ) τον σκοπό και την κάλυψη της Έρευνας Ικανοποίησης Χρηστών που διενεργεί σε ετήσια βάση η ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και συγκριτικά αποτελέσματα της έρευνας των ετών 2013 και 2014 και ε) τη νέα διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ.

Ακολούθησε η διατύπωση από τους χρήστες σχολίων που αφορούσαν στο παραγόμενο από την ΕΛΣΤΑΤ στατιστικό προϊόν και στις παρεχόμενες από αυτήν υπηρεσίες, σε σχέση με την ικανοποίηση των αναγκών τους. Οι χρήστες επισήμαναν, μεταξύ άλλων, την ανάγκη για:

- i. διαθεσιμότητα στη διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ στοιχείων εξωτερικού εμπορίου ανά προϊόν, σε διψήφια και τριψήφια ανάλυση, και ανά χώρα, στα πρότυπα της βάσης δεδομένων του ΟΟΣΑ,
- ii. μείωση του χρόνου παραγωγής κοινωνικών στατιστικών,
- iii. παραγωγή στατιστικών στον τομέα της εκπαίδευσης, σε χαμηλότερο γεωγραφικό επίπεδο από εκείνο του συνόλου Χώρας και της Περιφέρειας,
- iv. παραγωγή οικονομικών δεδομένων για τα δημόσια και ιδιωτικά ΙΕΚ,
- v. παραγωγή ενοποιημένων στοιχείων των παλαιότερων χρονοσειρών Ετήσιων και Τριμηνιαίων Εθνικών Λογαριασμών (από το 1975) με τα ήδη υπάρχοντα στοιχεία και γενικότερα

όλων των στοιχείων των Λογαριασμών Γενικής Κυβέρνησης και εξέταση αλλαγής του μοντέλου εποχικότητας,

- vi. δημιουργία και τήρηση βάσης δεδομένων με όλα τα διαθέσιμα δεδομένα σε τριμηνιαία βάση, για τις ανάγκες των προβλέψεων του Υπουργείου Οικονομικών,
- vii. διαθεσιμότητα των πινάκων των χρονοσειρών σε μορφή .xls και συνύπαρξη των παλαιών χρονοσειρών στοιχείων με τις αναθεωρημένες,
- viii. χορήγηση ατομικών μη ανωνυμοποιημένων στοιχείων επιχειρήσεων σε ερευνητές που υπογράφουν σύμβαση με την ΕΛΣΤΑΤ και Δήλωση Τήρησης Στατιστικού Απορρήτου,
- ix. συμβολή και άλλων φορέων και παραγωγών στατιστικών για τον συνεχή εμπλουτισμό της εφαρμογής «Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991 – 2011» με νέες μεταβλητές και την αναβάθμιση των τεχνικών αναζήτησης δεδομένων,
- x. συνεργασία όλων των ενδιαφερόμενων μερών στο πλαίσιο της προετοιμασίας της επόμενης Απογραφής Πληθυσμού – Κατοικιών 2021, προκειμένου οι χρήστες να έχουν στη διάθεσή τους περισσότερα και πιο αναλυτικά δεδομένα για τις ερευνητικές τους ανάγκες,
- xi. διατήρηση μεταβλητών και εννοιών, όπως ο «αρχηγός του νοικοκυριού», για την ικανοποίηση των αναγκών εθνικών χρηστών που χρειάζονται συγκρίσιμα στοιχεία,
- xii. επέκταση της στατιστικής εκπαίδευσης σε νέους επιστήμονες που επιθυμούν να κάνουν καριέρα στον τομέα της Στατιστικής,
- xiii. δημιουργία μίας ευρύτερης στατιστικής κοινότητας στη Χώρα, στην οποία θα ενταχθούν εγκεκριμένοι ερευνητικοί φορείς,
- xiv. κατάρτιση ενός μητρώου – πλαισίου δειγματοληψίας, στο οποίο ερευνητές από την πανεπιστημιακή κοινότητα θα μπορούν να έχουν πρόσβαση με ταχύτερες διαδικασίες για τις ανάγκες των ερευνών τους,
- xv. ύπαρξη πλαισίων δειγματοληψίας για τη διενέργεια κοινωνικών ερευνών από ερευνητικούς φορείς.

Με βάση τα σχόλια και τις επισημάνσεις των χρηστών κατά το 6ο Συνέδριο Χρηστών, καθώς και τα αντίστοιχα σχόλια και επισημάνσεις κατά τα πέντε (5) προηγούμενα Συνέδρια Χρηστών, η ΕΛΣΤΑΤ προέβη σε καταγραφή και επεξεργασία των αναγκών των χρηστών. Η ικανοποίηση αυτών των διαπιστωμένων και καταγεγραμμένων αναγκών των χρηστών είναι ήδη, σε μεγάλο βαθμό, μέσα στις προτεραιότητες της ΕΛΣΤΑΤ για την τριετία 2017 – 2019, όπως έχουν ενσωματωθεί στο Ελληνικό Στατιστικό Πρόγραμμα 2017 – 2019. Η ΕΛΣΤΑΤ έχει προβεί στην ιεράρχηση των ανωτέρω αναγκών, με βάση τη σημαντικότητά τους για τους χρήστες και την κρίσιμότητά τους για το στατιστικό προϊόν, και έχει αρχίσει τη διερεύνηση των δυνατοτήτων ικανοποίησής τους, με βάση τους διαθέσιμους πόρους της και τις εθνικές και διεθνείς υποχρεώσεις της.

• **Αναβάθμιση της διαδικτυακής πύλης (portal) της ΕΛΣΤΑΤ**

Η ΕΛΣΤΑΤ στοχεύει στη διαρκή βελτίωση των διάφορων πλευρών της μορφής και του περιεχομένου του ιστοχώρου της και άλλων τρόπων διάχυσης των παραγόμενων στατιστικών της, έτσι ώστε να προσαρμόζονται κάθε φορά στις ανάγκες των χρηστών, τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό.

Σημαντικό ρόλο στην επίτευξη του ανωτέρω στόχου έχει παίξει το έργο για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT) (βλ. Ενότητα Β, Εδάφιο 6) και ειδικότερα η ολοκλήρωση του υποέργου 2 «Αναβάθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής πύλης διάχυσης στατιστικών δεδομένων». Η νέα διαδικτυακή πύλη (portal) της ΕΛΣΤΑΤ ξεκίνησε να λειτουργεί τον Οκτώβριο του 2015 και έχει ενσωματώσει νέα εργαλεία και τεχνολογίες, προσφέροντας λειτουργική πλοήγηση για όλα τα προγράμματα περιήγησης (browsers). Η νέα διαδικτυακή πύλη της ΕΛΣΤΑΤ επανασχεδιάστηκε με γνώμονα τον τρόπο παρουσίασης των αποτελεσμάτων ανά στατιστική έρευνα/εργασία. Επίσης, σε αρκετές περιπτώσεις, η ανάρτηση των μεταδε-

δομένων γίνεται ανά στατιστική έρευνα/εργασία, ώστε να είναι πιο φιλική στο χρήστη.

Η κεντρική ιστοσελίδα δέχεται καθημερινά μεγάλο αριθμό επισκεπτών. Το 2015 η κεντρική ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ είχε 363.326 επισκέψεις μοναδικών χρηστών⁽²⁾. Σε σχέση με το 2014 εμφανίζεται μείωση των επισκέψεων μοναδικών χρηστών κατά 16,6%. Ο συνολικός αριθμός των περιόδων σύνδεσης, δηλαδή της χρονικής περιόδου κατά την οποία ένας χρήστης είναι ενεργά συνδεδεμένος με την ιστοσελίδα, ανήλθε σε 672.679. Σε σχέση με το 2014 εμφανίζεται μείωση των περιόδων σύνδεσης κατά 11,1%. Σημειώνεται ότι το Τμήμα Παροχής Στατιστικής Πληροφόρησης και το Τμήμα Βιβλιοθήκης εξυπηρέτησαν 5.444 αιτήματα χρηστών το 2015, τα οποία σημείωσαν αύξηση κατά 10,2% σε σχέση με το 2014.

Μέσα στο 2015 έγιναν οι ακόλουθες ενέργειες για τον εμπλουτισμό του ιστοχώρου της ΕΛΣΤΑΤ (στο ελληνικό, καθώς και στο αγγλικό μέρος του):

- Συνέχιση των εργασιών για την επικαιροποίηση των πινάκων και την κάλυψη των κενών των χρονοσειρών στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ, καθώς και τον εμπλουτισμό της ιστοσελίδας με τα μεταδεδομένα και τις εκθέσεις ποιότητας όλων των διενεργούμενων στατιστικών ερευνών και εργασιών, σύμφωνα με την καθιερωθείσα στο ΕΣΣ δομή SIMS (Single Integrated Metadata Structure). Μέχρι τα τέλη του 2015 στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ είχαν αναρτηθεί αναλυτικές εκθέσεις ποιότητας, εκθέσεις ποιότητας προσαρμοσμένες στις ανάγκες των χρηστών (user oriented quality reports) και μεταδεδομένα, περίπου για το 92%, 60% και 97% των διενεργούμενων στατιστικών ερευνών/εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ.
- Συνέχιση ανάρτησης πινάκων στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ για διάφορα θέματα και για σειρά ετών, όπου παρατηρείτο έλλειμμα πληροφόρησης.
- Εμπλουτισμός της ιστοσελίδας με νέα Δελτία Τύπου, τα οποία περιλαμβάνουν στατιστικά στοιχεία που δημοσιεύει η ΕΛΣΤΑΤ, έτσι ώστε να παρέχεται στους χρήστες ολοένα μεγαλύτερο μέρος των αποτελεσμάτων των στατιστικών εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ και, γενικά, ευρύτερη και διεξοδικότερη στατιστική πληροφόρηση. Μέσα στο 2015 αναρτήθηκαν δύο (2) νέα Δελτία Τύπου και προγραμματίστηκε η δημοσίευση εξήντα ενός (61) νέων Δελτίων Τύπου για το 2016.
- Ανάπτυξη συνδέσμου (<http://panorama.statistics.gr/>) για την παροχή στους χρήστες πρόσβασης στην ηλεκτρονική διαδικτυακή εφαρμογή «Πανόραμα Απογραφικών Δεδομένων 1991 – 2011» (βλ. ανωτέρω στην ίδια Ενότητα).

• **Ανάπτυξη στατιστικής παιδείας**

Στο πλαίσιο του προγράμματος της ΕΛΣΤΑΤ «Ανάπτυξη Στατιστικής Παιδείας» πραγματοποιήθηκαν, μέσα στο 2015, δέκα (10) επισκέψεις σχολείων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στην ΕΛΣΤΑΤ. Τριακόσιοι εβδομήντα τρεις (373) μαθητές συνοδευόμενοι από είκοσι επτά (27) καθηγητές επισκέφθηκαν τους χώρους και τη Βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ, ενημερώθηκαν για τα αντικείμενα και το έργο της, για το στατιστικό υλικό που μπορούν να αντλήσουν από τον ιστοχώρο της, καθώς και για τις υπηρεσίες που παρέχει στους χρήστες η εξειδικευμένη Βιβλιοθήκη της ΕΛΣΤΑΤ (ηλεκτρονικός κατάλογος Βιβλιοθήκης, Ψηφιακή Βιβλιοθήκη, Κέντρο Υποστήριξης Ευρωπαϊκών Στατιστικών Δεδομένων στην Ελλάδα – ESDS).

• **Συμμετοχή της ΕΛΣΤΑΤ στην 80ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης**

Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε το 2015 στην 80ή Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης (5 – 13 Σεπτεμβρίου 2015) με δικό της περίπτερο, στοχεύοντας στην ενημέρωση των πολιτών για το έργο που έχει επιτελέσει και συνεχίζει να επιτελεί.

Υλικό από την παρουσία της ΕΛΣΤΑΤ στην 80ή ΔΕΘ είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα της ΕΛΣΤΑΤ: <http://www.statistics.gr/el/elstat-80th-tif>.

(2) Πρόκειται για τον αριθμό των μοναδικών υπολογιστών που επισκέφθηκαν την ιστοσελίδα.

- **Αξιοποίηση διοικητικών πηγών για την παραγωγή στατιστικών**

Με στόχο τη βελτίωση της ποιότητας και εγκαιρότητας των παραγόμενων στατιστικών, με παράλληλη εξοικονόμηση ανθρώπινων και οικονομικών πόρων και μείωση του φόρτου των ερευνωμένων, η ευρωπαϊκή και η διεθνής στατιστική κοινότητα έχει εστιάσει, κατά τα τελευταία χρόνια, στην αξιοποίηση διοικητικών πηγών δεδομένων και, σχετικά πρόσφατα, στην αξιοποίηση «μαζικών δεδομένων» (Big Data)⁽³⁾. Με την πρόσφατη τροποποίηση του Κανονισμού 223/2009 για τις ευρωπαϊκές στατιστικές ενισχύεται το δικαίωμα πρόσβασης των Εθνικών Στατιστικών Υπηρεσιών σε πάσης φύσεως διοικητικά αρχεία και χρήσης των αρχείων αυτών για την παραγωγή ευρωπαϊκών στατιστικών και παρέχεται, παράλληλα, το δικαίωμα στις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες να εκφράζουν γνώμη και να συμμετέχουν στον αρχικό σχεδιασμό και τη μετέπειτα ανάπτυξη των διοικητικών αρχείων, έτσι ώστε αυτά να καταστούν καταλληλότερα για τη χρήση τους στο πλαίσιο της παραγωγής των στατιστικών.

Η ΕΛΣΤΑΤ, από τη σύστασή της, δίνει ιδιαίτερη έμφαση στην καλύτερη αξιοποίηση των δεδομένων που είναι διαθέσιμα στις διοικητικές πηγές της Χώρας. Στο πλαίσιο αυτό, έχει προβεί στη σύναψη μνημονίων συνεργασίας με φορείς του ΕΛΣΣ και έχει αναπτύξει στενή συνεργασία με διοικητικές πηγές δεδομένων.

Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται οι ακόλουθες δράσεις της ΕΛΣΤΑΤ μέσα στο 2015:

- α) Υπογραφή νέου μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), τον Ιούνιο του 2015, για την παραγωγή στατιστικών για την Έρευνα και Ανάπτυξη (E&A) και στατιστικών για την Καινοτομία στις επιχειρήσεις, καθώς και την για την κάλυψη των αναγκών των Εθνικών Λογαριασμών της Χώρας, μέχρι το τέλος του 2020.
- β) Υπογραφή μνημονίου συνεργασίας μεταξύ της ΕΛΣΤΑΤ και του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) για την ενημέρωση του Στατιστικού Γεωργικού Μητρώου και τις ανάγκες των γεωργικών ερευνών της ΕΛΣΤΑΤ και των Εθνικών Λογαριασμών της Χώρας.
- γ) Συνέχιση της συνεργασίας με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων για:
 - i. την αυτοματοποίηση της συλλογής των δεδομένων μέσω της διασύνδεσης της ΕΛΣΤΑΤ με την εφαρμογή του έργου «Ολοκληρωμένο Σύστημα Διαχείρισης Δικαστικών Υποθέσεων Πολιτικής και Ποινικής Δικαιοσύνης» (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ) του Υπουργείου,
 - ii. την αυτοματοποίηση της συλλογής στοιχείων για τις στατιστικές κρατούμενων από το έργο «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Καταστημάτων Κράτησης (ΟΠΣ-ΚΚ)». Επιπλέον, στα τέλη του 2015 συστάθηκε, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, κοινή Ομάδα Εργασίας μεταξύ των δύο (2) φορέων, με σκοπό την εξασφάλιση στην ΕΛΣΤΑΤ των αναγκαίων στοιχείων για την παραγωγή των στατιστικών δικαιοσύνης κατά το μεταβατικό στάδιο μέχρι την πλήρη επιχειρησιακή λειτουργία του (ΟΣΔΔΥ-ΠΠ).
- δ) Συνέχιση της συνεργασίας με τη Δ/ση Τροχαίας της Ελληνικής Αστυνομίας για την ανάπτυξη web εφαρμογής, μέσω της οποίας θα συλλέγονται τα απαιτούμενα στοιχεία οδικών τροχαίων ατυχημάτων. Η εφαρμογή θα συμβάλει στην αυτοματοποίηση της συλλογής δεδομένων μέσω της διασύνδεσης της ΕΛΣΤΑΤ με την εφαρμογή του έργου «Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα συλλογής και διαχείρισης δεδομένων τροχαίων ατυχημάτων και επιβολής ποινών σε θέματα οδικής κυκλοφορίας».

(3) Με τον όρο «Big Data» νοούνται σύνολα δεδομένων με πολύ μεγάλα μεγέθη, τα οποία κυμαίνονται από μερικές δεκάδες terabytes σε πολλά petabytes. Τα εν λόγω σύνολα δεδομένων απαιτούν μία σειρά από νέες τεχνικές και τεχνολογίες για την επεξεργασία τους.

Δ. ΕΝΤΑΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΛΗΨΗΣ ΔΡΑΣΕΩΝ ΜΕΣΑ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΚΑΙ ΔΙΕΘΝΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ

Έχοντας ως στόχο την καθιέρωσή της ως ενεργό μέλος του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, η ΕΛΣΤΑΤ συνέχισε, μέσα στο 2015, να δίνει μεγάλη έμφαση στη συνεργασία με τη Eurostat και τις άλλες Υπηρεσίες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, όπως, επίσης, και με τις Εθνικές Στατιστικές Υπηρεσίες των υπόλοιπων κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στο πλαίσιο αυτό, συνεχίστηκε μέσα στο 2015 η συμμετοχή υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ στις Ομάδες Εργασίας της Eurostat και στην Ομάδα Εργασίας του Συμβουλίου για τις Στατιστικές (Council Working Party on Statistics). Επιπλέον, στο πλαίσιο της επιδίωξης της συνεργασίας της ΕΛΣΤΑΤ στα διεθνή στατιστικά fora, συνεχίστηκε η ενεργή συμμετοχή της στις συναντήσεις και εργασίες διεθνών στατιστικών φορέων, όπως της Διάσκεψης Ευρωπαίων Στατιστικών (Conference of European Statisticians), της Στατιστικής Επιτροπής των Ηνωμένων Εθνών (UN Statistical Commission) και του Διεθνούς Ινστιτούτου Στατιστικής (International Statistical Institute).

Κατά το 2015 η ΕΛΣΤΑΤ συμμετείχε στα ακόλουθα προγράμματα του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, τα οποία εντάσσονται στο χαρτοφυλάκιο έργων του Οράματος 2020 του ΕΣΣ:

- α) Στο πιλοτικό πρόγραμμα SIMSTAT της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη μελέτη εφαρμογής νέου συστήματος συλλογής στοιχείων διεθνών εμπορευματικών συναλλαγών, το οποίο αποτελεί καινοτόμο προσέγγιση για την απλοποίηση του συστήματος συλλογής στοιχείων ενδοκοινοτικού εμπορίου αγαθών (Intrastat). Το πρόγραμμα αυτό προβλέπει τη συλλογή στοιχείων μόνο του ενδοκοινοτικού εμπορίου αποστολών για όλες τις χώρες, τα οποία θα διαβιβάζονται – ανταλλάσσονται με τις αντίστοιχες ενδιαφερόμενες χώρες και θα καταργηθεί έτσι, συνολικά ή εν μέρει, η συλλογή στοιχείων ενδοκοινοτικού εμπορίου αφίξεων. Εφόσον εφαρμοστεί, αναμένεται να έχει σημαντική συμβολή στη μείωση του διοικητικού φόρτου των επιχειρήσεων, με παράλληλη διατήρηση της ποιότητας των στοιχείων, μέσω της ανταλλαγής μικροδεδομένων ενδοκοινοτικού εμπορίου μεταξύ των κρατών μελών και επαναχρησιμοποίησής τους. Η παρουσίαση της ανάλυσης των αποτελεσμάτων της πιλοτικής μελέτης πραγματοποιήθηκε στις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ στις 24 και 25 Νοεμβρίου 2015, με τη συμμετοχή εκπροσώπων από είκοσι ένα (21) κράτη μέλη.
- β) Στο Πρόγραμμα «Re-design of Intrastat», το οποίο εξετάζει και άλλες εναλλακτικές μεθόδους μείωσης του φόρτου στις επιχειρήσεις στο πλαίσιο του ενδοκοινοτικού εμπορίου. Το πρόγραμμα αυτό αποσκοπεί στην κατάρτιση μελέτης επιχειρησιακής σκοπιμότητας, με την αξιολόγηση ενός μεγάλου εύρους εναλλακτικών μεθόδων που συνδυάζουν ποσοτικά και ποιοτικά κριτήρια για την επιλογή της βέλτιστης μεθόδου κατάρτισης στατιστικών ενδοκοινοτικού εμπορίου, η οποία αφενός θα συμβάλει στη μείωση του φόρτου στις επιχειρήσεις και αφετέρου στην παραγωγή υψηλής ποιότητας στατιστικής πληροφορίας.
- γ) Στο έργο ESSnet BIG DATA, το οποίο έχει ως βασικό σκοπό τη διερεύνηση των πηγών «μαζικών δεδομένων» (Big Data) για την ενσωμάτωσή τους στην παραγωγή των επίσημων στατιστικών του ΕΣΣ. Η ΕΛΣΤΑΤ θεωρεί σημαντικές τις εργασίες που γίνονται για την ενσωμάτωση των δεδομένων Big Data στην κατάρτιση των επίσημων στατιστικών. Παρακολουθεί με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, μεταξύ άλλων, τα θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη της σχετικής μεθοδολογίας, καθώς και τα θέματα ποιότητας που συνδέονται με τα Big Data. Η ανάπτυξη ενός κοινού σχεδίου δράσης και οδικού χάρτη για τα Big Data σε επίπεδο ΕΣΣ αποτελεί έναν μεσοπρόθεσμο στόχο, ο οποίος μπορεί να εφαρμοσθεί μέσω του Οράματος 2020 του ΕΣΣ, ώστε το ΕΣΣ να ανταποκριθεί στην επανάσταση των δεδομένων και στην εφαρμογή των νέων πηγών στην παραγωγή επίσημων στατιστικών. Η ΕΛΣΤΑΤ συμμετέχει στα ακόλουθα δύο (2) υποέργα του έργου:
 - στο υποέργο για την αξιοποίηση διαδικτυακών δεδομένων για την ανάπτυξη στατιστικών σχετικά με τις κενές θέσεις εργασίας, μέσω ανάπτυξης σχετικών εφαρμογών αυτόματης άντλησης των δεδομένων από τις ιστοσελίδες των επιχειρήσεων και
 - στο υποέργο για την αξιοποίηση των δεδομένων που συλλέγονται από το σήμα μετάδο-

σης της θέσης των πλοίων, από το Αυτόματο Σύστημα Αναγνώρισης (Automatic Identification System – AIS). Τα δεδομένα αυτά συλλέγονται σε παγκόσμιο επίπεδο, επομένως μπορούν να αξιοποιηθούν για τη βελτίωση της ποιότητας των στατιστικών σχετικά με την κυκλοφορία των πλοίων και την κίνηση στα λιμάνια, αλλά και για την ανάπτυξη μο-
ντέλων για τη μέτρηση των αέριων ρύπων.

Ε. ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΙ ΠΟΡΟΙ ΤΗΣ ΕΛΣΤΑΤ

1. Προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ

Το 2015 συνεχίστηκε η μείωση στο μέγεθος του ανθρώπινου δυναμικού της ΕΛΣΤΑΤ, σε σύγκριση με το 2014, λόγω συνταξιοδότησης υπαλλήλων. Πιο συγκεκριμένα, ο συνολικός αριθμός των υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ, στις 31 Δεκεμβρίου 2015, ανερχόταν σε 743, από τους οποίους 704 υπάλληλοι (256 άνδρες και 448 γυναίκες) ήταν μόνιμοι και 39 υπάλληλοι (13 άνδρες και 26 γυναίκες) με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ, στις 31 Δεκεμβρίου 2014, ανερχόταν σε 769, από τους οποίους 728 υπάλληλοι (268 άνδρες και 460 γυναίκες) ήταν μόνιμοι και 41 υπάλληλοι (14 άνδρες και 27 γυναίκες) με σύμβαση Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου Χρόνου. Το 2015 αποχώρησαν 44 υπάλληλοι, 2 υπάλληλοι μετατάχθηκαν σε άλλη Υπηρεσία και έγιναν 20 προσλήψεις στην ΕΛΣΤΑΤ. Έτσι, ο συνολικός αριθμός υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ μειώθηκε κατά 3,4% το 2015 σε σχέση με το 2014.

Σε σχέση με το 2009 (31 Δεκεμβρίου), οπότε οι υπάλληλοι της ΕΛΣΤΑΤ αριθμούσαν 1.007, μέχρι το τέλος του 2015 είχε επέλθει καθαρή μείωση κατά 264 άτομα. Αυτές οι δραστικές μειώσεις του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ έχουν δημιουργήσει ιδιαίτερα δύσκολες συνθήκες για την έγκαιρη διεκπεραίωση των δράσεων που έχουν προγραμματισθεί στα πλαίσια των ετήσιων και τριετών προγραμμάτων στατιστικών εργασιών της ΕΛΣΤΑΤ. Η ανάγκη παροχής στην ΕΛΣΤΑΤ επαρκών και σταθερών πόρων αναφέρεται και σε σύσταση της Έκθεσης της Επιθεώρησης Ομοτίμων.

Στις 31 Δεκεμβρίου 2015, από τους 743 υπαλλήλους της ΕΛΣΤΑΤ, οι 549 εργάζονταν στην Κεντρική Υπηρεσία και οι 194 στις Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών.

Ο ακόλουθος πίνακας εμφανίζει την κατανομή του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ, κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης, τα έτη 2014 και 2015 (31 Δεκεμβρίου):

Πίνακας 1: Προσωπικό της ΕΛΣΤΑΤ, κατά φύλο και επίπεδο εκπαίδευσης: 2014 και 2015									
Επίπεδο εκπαίδευσης	Άνδρες			Γυναίκες			Σύνολο		
	2014	2015	Μεταβολή %	2014	2015	Μεταβολή %	2014	2015	Μεταβολή %
ΠΕ	173	169	-2,3	221	217	-1,8	394	386	-2,0
ΤΕ	26	26	0,0	56	55	-1,8	82	81	-1,2
ΔΕ	78	70	-10,3	206	198	-3,9	284	268	-5,6
ΥΕ	5	4	-20,0	4	4	0,0	9	8	-11,1
Σύνολο	282	269	-4,6	487	474	-2,7	769	743	-3,4

Ζ. ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΕΛΣΤΑΤ

Οι δαπάνες της ΕΛΣΤΑΤ, κατά το έτος 2015, ταξινομούνται στις ακόλουθες κατηγορίες:

- α) Κόστος εργασίας (μισθοί του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ, στους οποίους περιλαμβάνονται ο βασικός μισθός, τα επιδόματα (οικογενειακό, ευθύνης κλπ.), οι εισφορές κοινωνικής ασφάλισης, οι αμοιβές για υπερωριακή εργασία κλπ.).
- β) Δαπάνες που σχετίζονται με μετακινήσεις του προσωπικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό, δηλαδή έξοδα μετακίνησης, διαμονής και ημερήσιας αποζημίωσης των υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ που μετακινούνται:
- στο εσωτερικό, εκτός έδρας ή εκτός γραφείου για τη διενέργεια στατιστικών ερευνών και
 - στο εξωτερικό για συμμετοχή σε συσκέψεις, σεμινάρια κλπ. που οργανώνονται από τη Eurostat και άλλους διεθνείς οργανισμούς.
- Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται και οι δαπάνες που σχετίζονται με μεταθέσεις ή αποσπάσεις υπαλλήλων της ΕΛΣΤΑΤ σε άλλες Υπηρεσίες, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό.
- γ) Άλλα λειτουργικά έξοδα, τα οποία περιλαμβάνουν κόστη που σχετίζονται με τις εγκαταστάσεις της ΕΛΣΤΑΤ (Κεντρική Υπηρεσία και Υπηρεσίες Στατιστικής Νομών), όπως ενοίκια, δαπάνες για ηλεκτρική ενέργεια, τηλεπικοινωνίες, ύδρευση, ασφάλεια και συντήρηση κτιρίων, κόστη για διαφήμιση και δημόσιες σχέσεις, συνδρομές, δαπάνες για την προμήθεια αναλωσίμων (χαρτί, γραφική ύλη, ιατρικά και φαρμακευτικά είδη, υλικά για τη συντήρηση και επισκευή εγκαταστάσεων και εξοπλισμού), καυσίμων κλπ. Στην ίδια κατηγορία περιλαμβάνονται και οι δαπάνες για την προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού (επίπλων, ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών, φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων και άλλου εξοπλισμού γραφείου), καθώς και οι αμοιβές των ιδιωτών συνεργατών, οι οποίοι χρησιμοποιούνται από την ΕΛΣΤΑΤ για τη συλλογή στοιχείων στατιστικών ερευνών που διενεργεί.
- δ) Δαπάνες για έργα (projects) χρηματοδοτούμενα από τη Eurostat (για τη διενέργεια ερευνών, μελετών και λοιπών στατιστικών εργασιών).
- ε) Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω ΠΔΕ (Έργα ΕΣΠΑ).

Στον πίνακα που ακολουθεί, παρουσιάζεται η κατανομή των δαπανών της ΕΛΣΤΑΤ το 2015, κατά κατηγορία δαπάνης, καθώς και σύγκριση με τις αντίστοιχες απολογιστικές δαπάνες του έτους 2014:

Πίνακας 2: Δαπάνες ΕΛΣΤΑΤ, κατά κατηγορία δαπάνης: 2014 και 2015		
Κατηγορία δαπάνης	Καταβληθέν ποσό (σε ευρώ)	
	2014	2015
Κόστος εργασίας	22.777.554,95	21.741.857,98
Δαπάνες που σχετίζονται με μετακινήσεις του προσωπικού στην Ελλάδα και το εξωτερικό	445.624,57	313.585,32
Άλλα λειτουργικά έξοδα και κόστη για την προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού	4.310.645,41	7.586.636,93
Κόστος για τη διενέργεια των Απογραφών Κτιρίων, Πληθυσμού – Κατοικιών και Γεωργίας – Κτηνοτροφίας	447.252,00	----
Χρηματοδοτούμενα έργα (projects) από τη Eurostat	1.564.678,05	272.898,15
Επενδύσεις εκτελούμενες μέσω ΠΔΕ	29.333,04	1.460.246,31
Σύνολο	29.575.088,02	31.375.224,69

Η παρατηρούμενη μείωση στις δαπάνες μεταξύ των ετών 2015 και 2014, όσον αφορά στο «Κόστος εργασίας», οφείλεται στη μείωση του προσωπικού της ΕΛΣΤΑΤ λόγω συνταξιοδοτήσεων και στη μη ολοκλήρωση των διαδικασιών για τις αναγκαίες προσλήψεις νέου προσωπικού.

Η αύξηση που καταγράφεται στην κατηγορία «Άλλα λειτουργικά έξοδα και κόστη για την προμήθεια κεφαλαιακού εξοπλισμού», το έτος 2015, οφείλεται στην πληρωμή της δαπάνης ενοικίου για το κεντρικό κτίριο της ΕΛΣΤΑΤ, ύψους 1.584.000,00 ευρώ, καθώς και στην πληρωμή απλήρωτων υποχρεώσεων του έτους 2014, που αφορούσαν: α) τη διενέργεια ερευνών του έτους 2014 και β) την παροχή υπηρεσιών του έτους 2014 που θεωρήθηκαν το 2015 (καθαρισμός, φύλαξη κλπ.).

Η αύξηση των δαπανών στα έργα μέσω ΠΔΕ οφείλεται στην πληρωμή, κατά το 2015, των κάτωθι έργων ΕΣΠΑ που υλοποίησε η ΕΛΣΤΑΤ κατά τα έτη 2014 και 2015:

- «Υποστήριξη της διεξαγωγής της Έρευνας Χρήσης Χρόνου από την ΕΛΣΤΑΤ για τη βελτίωση του σχεδιασμού και την αξιολόγηση των πολιτικών για την ισότητα των φύλων», με κωδικό MIS 380305 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 – 2013».
- «Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσεων της Διεύθυνσης Πληροφορικής της ΕΛΣΤΑΤ», με κωδικό MIS 380300 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ψηφιακή Σύγκλιση». Πρόκειται για το έργο για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT).

Οι δαπάνες (σε ευρώ) των ανωτέρω δύο έργων (2), οι οποίες αποπληρώθηκαν τα έτη 2014 και 2015, έχουν ως εξής:

Πίνακας 3: Πληρωμές έργων ΕΣΠΑ				
Επιχειρησιακό πρόγραμμα/ Κωδικός	Πράξη	Υποέργο	2014	2015
ΕΠ Διοικητική Μεταρρύθμιση 2007 – 2013/ MIS 380305	Υποστήριξη διεξαγωγής Έρευνας Χρήσης Χρόνου από την ΕΛΣΤΑΤ για τη βελτίωση του σχεδιασμού και την αξιολόγηση των πολιτικών και την ισότητα των φύλων	1. Υποστήριξη διεξαγωγής της Έρευνας Χρήσης Χρόνου 2. Προμήθεια εξοπλισμού για την υποστήριξη της διεξαγωγής της Έρευνας Χρήσης Χρόνου	29.333,04	108.383,34
Σύνολο έργου			29.333,04	108.383,34
ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση/ MIS 380300	Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσεων Διεύθυνσης Πληροφορικής ΕΛΣΤΑΤ (Έργο για την αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής και των παρεχόμενων υπηρεσιών της ΕΛΣΤΑΤ στον τομέα της πληροφορικής και των επικοινωνιών (ICT))	1. Επανασχεδιασμός και αναβάθμιση Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος 2. Αναβάθμιση υπηρεσιών ηλεκτρονικής πύλης διάχυσης στατιστικών δεδομένων 3. Αξιολόγηση πολιτικών ασφαλείας και υλοποίησή τους 4. Σχεδιασμός εκτάκτου ανάγκης (Contingency planning) 5. Διαχείριση υπηρεσιών πληροφορικής (IT service management) 6. Κεντρική διαχείριση ηλεκτρονικής αλληλογραφίας 7. Κεντρικό σύστημα εκτυπώσεων		915.777,10 141.849,03 71.143,08 69.239,91 23.185,50 35.424,00 89.176,32
Σύνολο έργου				1.345.794,94
Γενικό σύνολο πληρωμών έργων ΕΣΠΑ			29.333,04	1.454.178,28
Επιπλέον, ποσά από παρακράτηση τόκων λόγω προκαταβολών στα υποέργα 1 και 2 του έργου «Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δράσεων Διεύθυνσης Πληροφορικής ΕΛΣΤΑΤ»				6.068,03

